

Vlada Crne Gore

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

**IZVJEŠTAJ O REALIZAVCIJI AKCIONOG PLANA ZA 2025. GODINU ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE PREVENCIJE I ZAŠTITE
DJECE OD NASILJA**

Podgorica, mart 2026. godine

SADRŽAJ:

I UVODNI REZIME.....	2
II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA.....	7
1. OPŠTI PREGLED.....	7
2. NAPREDAK U OSTVARENJU CILJEVA.....	8
3. IZAZOVI I PREPREKE U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE.....	24
4. RODNO SPECIFIČNI RIZICI	25
IV TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE.....	30
V OSVRT NA PLANIRANA I UTROŠENA SREDSTVA.....	79
VI PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA.....	80

I UVODNI REZIME

Nasilje nad djecom predstavlja kršenje njihovih prava, ugrožava njihov socijalni razvoj i nepovoljno utiče na njihovo uživanje ostalih prava.¹ Ono često dovodi do teških kratkoročnih i dugoročnih posljedica po mentalno i fizičko zdravlje, a društvu nameće velike finansijske izdatke. Sva djeca imaju pravo na zaštitu od nasilja, nezavisno od prirode ili težine samog čina, a svi oblici nasilja mogu nanijeti djeci štetu, umanjiti im osjećaj sopstvene vrijednosti, narušiti dostojanstvo i omesti razvoj. U svijetu svako drugo dijete uzrasta 2–17 godina svake godine iskusi neki oblik nasilja.² Oko 15 miliona adolescentkinja starosti 15–19 godina u životu je doživjelo prisilni seks.³ Oko 10% djece u svijetu nema pravnu zaštitu od tjelesnog kažnjavanja.⁴ Više od svakog trećeg učenika starosti 13–15 godina širom svijeta doživi vršnjačko nasilje/nasilje među djecom.⁵ Otprilike svako četvrto dijete mlađe od 5 godina, što znači njih oko 176 miliona, živi sa majkom koja je žrtva partnerskog nasilja.⁶ Otprilike troje od četvoro djece uzrasta 2–4 godine, što znači njih oko 300 miliona, redovno je izloženo nasilnom disciplinovanju od strane članova porodice,⁷ a 1,7 miliona djece svake godine izgubi život usljed uticaja životne sredine koji su se mogli izbjeći.⁸ Dodatno, milioni djece prisiljeni su da napuste svoje domove, propuštaju školovanje i pogođeni su bolešću.⁹

Nadovezujući se na rezultate prethodne Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja za period 2017–2021. godine, a u cilju rješavanja nedostataka i ključnih pitanja za koja je utvrđeno da zahtijevaju dodatnu pažnju u narednom ciklusu javne politike, Strategija za period 2024–2028. godine uspostavlja koordinisan i dosljedan način da se na nacionalnom nivou unaprijedi prevencija i pruži bolji odgovor na sve

¹ CRC/C/GC/13, Komitet UN za prava djeteta, Opšti komentar broj 13 (2011).

² <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-children>

³ UNICEF fact sheet on violence against children, <https://www.unicef.org/protection/violence-against-children>

⁴ UNICEF fact sheet on violence against children, <https://www.unicef.org/protection/violence-against-children>

⁵ UNICEF fact sheet on violence against children, <https://www.unicef.org/protection/violence-against-children>

⁶ UNICEF fact sheet on violence against children, <https://www.unicef.org/protection/violence-against-children>

⁷ UNICEF fact sheet on violence against children, <https://www.unicef.org/protection/violence-against-children>

⁸ Building universal standards for governments to uphold children's rights impacted by the environmental and climate crisis,

<https://childrightsenvironment.org/about/#:~:text=The%20General%20Comment%20No.,clean%2C%20healthy%20and%20sustainable%20world>. Vidjeti i: Opšti komentar broj 26 (iz 2023. godine) o pravima djeteta i životnoj sredini sa posebnim osvrtom na klimatske promjene, CRC/C/GC/26, 2023.

⁹ Ibid.

oblike nasilja nad djecom u svim okruženjima. To će biti postignuto kroz unapređivanje implementacije zakonodavnog okvira, usluga porodične i socijalne i dječje zaštite, boljeg odgovora sektora pravosuđa, sistema obrazovanja i zdravstva i mijenjanjem društvenih normi koje odobravaju nasilje nad djecom i negiraju djeci status nosilaca ljudskih prava.¹⁰

Dosadašnja primjena Strategije prevencije i zaštite djece od nasilja 2025-2029. godine razvoja donijela je vidljiva poboljšanja u sistemu socijalne i dječje zaštite kroz jačanje preventivnih mehanizama i podizanje svijesti, unaprijeđenja sistema rane identifikacije i intervencije, jačanje međusektorske saradnje i unapređenje podrške žrtvama.

Međutim, izazovi poput nedostatka kadra, ograničenih resursa i potrebe izmjene normativnog okvira u oblasti socijalne i dječje zaštite jasno su identifikovani i zahtijevaju kontinuiranu pažnju. Implementacija strategije je u toku – uz podršku međunarodnih partnera (EU i UNICEF) i aktivno učešće domaćih stručnjaka i civilnog društva.

Ovaj izvještaj prikazuje da je, uprkos izazovima, u proteklom periodu postavljena dobra osnova za reforme i unapređenja sistema socijalne i dječje zaštite u borbi protiv svih oblika nasilja nad djecom i mnoge aktivnosti su već dale opipljive rezultate. Dalji uspjeh zavisice od istrajnosti u sprovođenju mjera, osiguranja neophodnih resursa i zajedničkog djelovanja svih aktera u sistemu zaštite djece od nasilja.

Strategijom prevencije i zaštite djece od nasilja 2025-2029. godinu definisani su strateški i operativni ciljevi, gdje svaki operativni cilj sadrži niz indikatora učinka kojom definišu pravce razvoja javne politike.

Na početku izvještavanja moramo naglasiti da je za Strategiju za prevenciju i zaštitu djece od nasilja 2025-2029. godine uradjen U pogledu nivoa planiranih i utrošenih sredstava, važno je ukazati da je strateški dokument finansiran iz sredstava obezbijeđenih iz državnog budžeta, kao i sredstava dobijenih kroz donatorsku podršku.

Sredstva planirana za realizaciju aktivnosti iz ovog Akcionog plana su utrošena u manjoj mjeri iz razloga što neke aktivnosti nisu realizovane zato što se kasnilo sa usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, ili su djelimično realizovane, jer je njihova realizacija planirana u kontinuitetu za IV kvartal 2026. godine. Za neke aktivnosti su obezbijeđena donatorska sredstva umjesto planiranih budžetskih sredstava. Za pojedine aktivnosti utrošena su veća sredstva od planiranih iz razloga što je izrađeno više analiza/istraživanja od planiranih. Takođe napominjemo da nije bilo moguće izvojiti konkretna budžetska sredstva jer je

¹⁰ INSPIRE: sedam strategija za okončanje nasilja nad djecom, SZO i UNICEF, 2016.

završetak većine aktivnosti planiran za 2026. godine.dvogodišnji Akcioni plan. Shodno tome planiranje završetka realizacije većine aktivnosti je u IV kvartalu 2026. godine.

STRATEŠKI CILJEVI:

Strateški cilj 1: Do 2028. godine, dječaci i djevojčice su osnaženi da ostvaruju svoja prava i djeluju kao aktivni subjekti kako bi živjeli bez nasilja, u porodici i društvu

- **Operativni cilj 1.1: Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece**
- **Operativni cilj 1.2: Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece**

Strateški cilj 2: Do 2028. godine, unaprijeđena je prevencija i zaštita sve djece od svih oblika nasilja u svim sektorima

- **Operativni cilj 2.1: Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima**
- **Operativni cilj 2.2: Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima**
- **Operativni cilj 2.3: Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring, evaluaciju i istraživanje.**

Važno je istaći da je svaki operativni cilj baziran na mjerljivim indikatorima učinka sa pratećim vrijednostima, kao i na aktivnostima sa pratećim indikatorima rezultata koje su od značaja za ostvarivanje postavljenih vrijednosti indikatora učinka.

Inicijalni akcioni plan za strateški dokument za period 2025. godinu, ostvario je određeni nivo planiranih reformi socijalne politike u izvještajnom periodu.

U vezi sa navedenim, u narednom segmentu uvodnog rezimea je pružen kratak prikaz najvažnijih rezultata i evidentiranih prepreka u okviru svake od oblasti strateškog dokumenta.

Nisu realizovane sve aktivnosti iz Akcionog plana za 2025. godinu. Preduslov za realizaciju ovih aktivnosti je usvajanje izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koje su usvojene tek krajem februara 2026. godine.

Operativni cilj 1.1 Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece nije realizovan jer je njegova realizacija planirana za IV kvartal 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja 1.2 većina aktivnosti je djelimično realizovana jer se završetak njihove realizacije planira za IV kvartal 2026

U okviru Operativnog cilja 2.1 planirane su četiri aktivnosti od kojih su dvije nerealizovane, jedna djelimično realizovana i jedna realizovana i njihova realizacija je takođe planirana u 2026. godini

U okviru Operativnog cilja 2.2 većina aktivnosti je djelimično realizovana jer se završetak njihove realizacije planira za IV kvartal 2026.

U okviru Operativnog cilja 2.3 planirane su četiri aktivnosti od kojih tri nisu realizovane a jedna je djelimično realizovana.

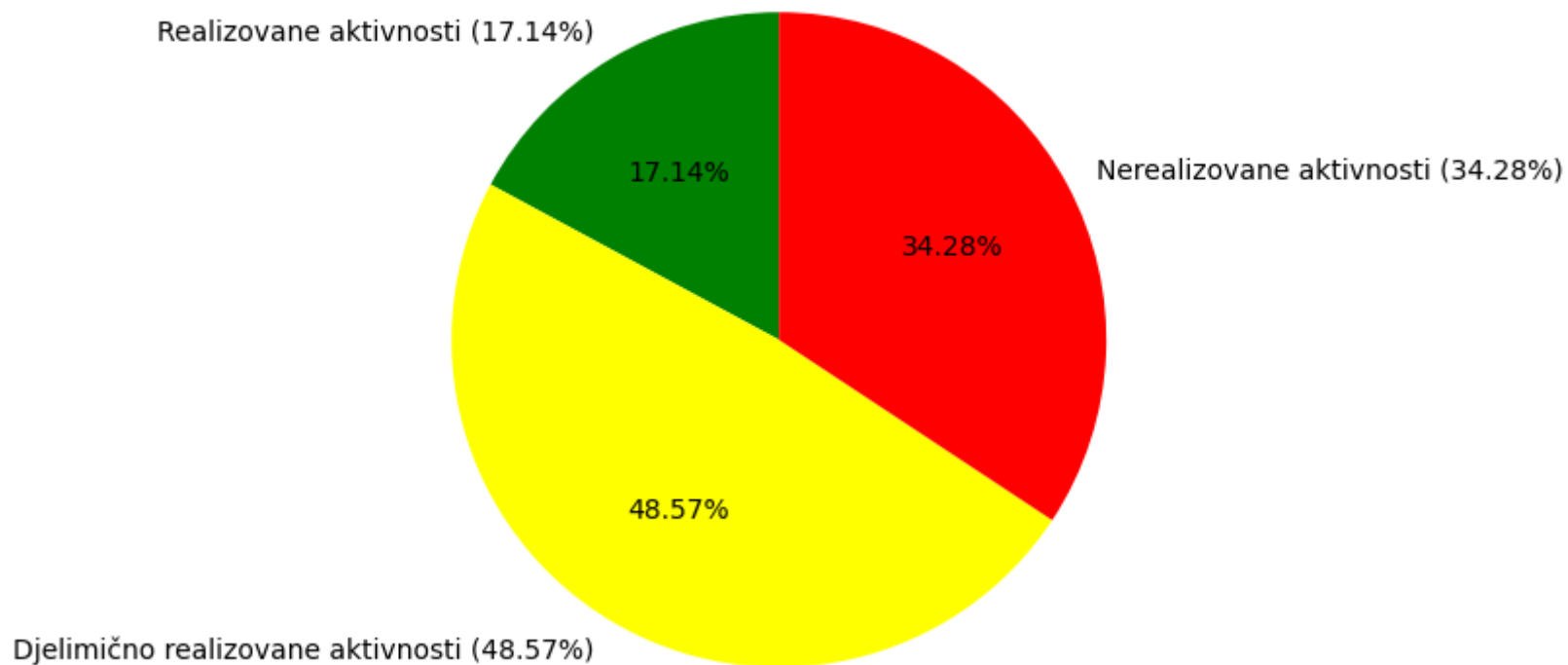
Ovi nedostaci predstavljaju izazove za dalji napredak u sprovođenju strateških mjera u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Sistem socijalne i dječje zaštite suočava se s nekoliko ključnih izazova:

1. Dužina trajanja izrade i postupak međusektorskog i međunarodnog usaglašavanja zakonskih rješenja koja su od značaja za proces reforme sistema socijalne i dječje zaštite;
2. Nedovoljno uključivanje jedinica lokalnih samouprava u planiranje, uspostavljanje i finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite u cilju dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju i prevenciji institucionalizacije kako bi se poboljšao kvalitet života korisnika i njihova socijalna uključenost u zajednicu;
3. Nedostatak stručnih radnika i odliv stručnog kadra;
4. Nedostatak finansijskih sredstava za održivi razvoj usluga, limitirana sredstva za ulaganje u infrastrukturu i tehnologiju i nedovoljna ulaganja u edukaciju i obuke;

5. Razlike u dostupnosti usluga između regiona i nedostatak usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici iako Strategija teži ravnomjernoj dostupnosti.

Prikaz realizacije aktivnosti (%)

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

✓ OPŠTI PREGLED

Ovaj izvještaj ima za cilj da pruži pregled dosadašnjih rezultata, identifikovanih izazova i ključnih preporuka relevantnih za uspješnu implementaciju Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja za period od 2025 do 2029. godine, sa fokusom na djecu žrtve svih oblika nasilja.

Akcioni plan obuhvata aktivnosti usmjerene na prevenciju i zaštitu djece od nasilja, unapređenje usluga socijalne i dječje zaštite kroz povećanje broja usluga djeci žrtvama nasilja, unapređenje kvaliteta upravljanja u sistemu socijalne i dječje zaštite na svim nivoima i proširenje i unapređenje funkcionalnosti i infrastrukture Informacionog sistema socijalnog staranja (e-Socijala). Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2025. godinu obuhvaćen period od 1. januara do 31. decembra 2025. godine. Izvještajem se sagledava stepen realizacije planiranih aktivnosti i prikazuje pregled ostvarenih dostignuća i rezultata u 2025. godini, status realizacije aktivnosti, pregled planiranih i utrošenih sredstava.

Uzevši u obzir metodološku obavezu da se nakon perioda od dvije godine sprovođenja strategije mora u izvještaju predstaviti prvi presjek nivoa dostignutosti postavljenih indikatora učinka i pratećih vrijednosti, važno je istaći da je Akcioni plan po kojem se izvještava, zajedno sa strategijom usvojen u decembru 2024. godine, što znači da je protekao period od godinu dana sprovođenja Akcionog plana. Takođe, navedeni period sprovođenja javne politike je obilježen zadovoljavajućim stepenom implementacije planiranih aktivnosti.

Operativno tijelo je sačinjeno od predstavnika institucija koji su nosioci aktivnosti zastupljenih u Akcionom planu, kao i predstavnika svih subjekata čiji je doprinos neophodan i ključan za uspješno sprovođenje politika u oblasti socijalne i dječje zaštite u periodu 2025–2029. godine. Međusektorski tim u kontinuitetu razmatra proces sprovođenja predviđenih aktivnosti, kao i moguće prepreke i izazove s kojima se institucije mogu suočavati prilikom implementacije aktivnosti. Podaci neophodni za sačinjavanje izvještaja prikupljaju se u toku trajanja cjelokupne godine i dostavljaju Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, kao koordinacionom organu rada operativnog tijela.

Primjena Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja ima višestruk i dugoročan uticaj na društveni, socijalni i institucionalni razvoj Crne Gore. Na društvenom nivou, doprinosi jačanju sistema zaštite djece od nasilja, promjeni svijesti stanovništva kada je u pitanju nasilje nad djecom, boljem prepoznavanju nasilja i promjena ponašanja u smislu smanjenja nasilnih oblika disciplinovanja djece. Djeci se omogućava adekvatna zaštita a stručnim radnicima u sistemu socijalne i dječje zaštite unapređenje stručnih znanja i kompetencija za rad sa djecom žrtvama nasilja. Sa aspekta ljudskih prava, strategija jača zaštitu prava djece, u skladu sa međunarodnim konvencijama koje je Crna Gora ratifikovala. Time se dodatno učvršćuje opredijeljenost države ka poštovanju principa najboljeg interesa djeteteta, zaštite od nasilja, pravo na život u porodici, pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na zdravu životnu sredinu. Na institucionalnom nivou, sprovođenje strategije podstiče

jačanje kapaciteta institucija i razvoj međusektorske saradnje između državnih organa, lokalnih samouprava i civilnog sektora. Dugoročno, to doprinosi efikasnijem korišćenju javnih resursa i održivosti sistema. U kontekstu evropskih integracija, Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja ima značajan uticaj jer doprinosi usklađivanju politike zaštite djece od nasilja Crne Gore sa standardima Evropske unije, čime se jača međunarodni kredibilitet države i njen napredak ka članstvu u EU.

Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja, iako primarno usmjerena na unapređenje prevencije i zaštite djece od nasilja, ima i posredan, ali značajan uticaj na životnu sredinu. Prelazak sa velikih institucionalnih objekata na manje, lokalno organizovane usluge u zajednici, doprinosi racionalnijem korišćenju prostora i prirodnih resursa. Razvojem hraniteljstva smanjuje se potreba za smještanjem djece u velike institucije, a samim tim smanjuje se potreba za intenzivnim energetske i infrastrukturnim resursima. Smještaj djece u porodicu a ne u instituciju omogućava efikasnije upravljanje energijom, vodom i otpadom, čime se doprinosi smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu.

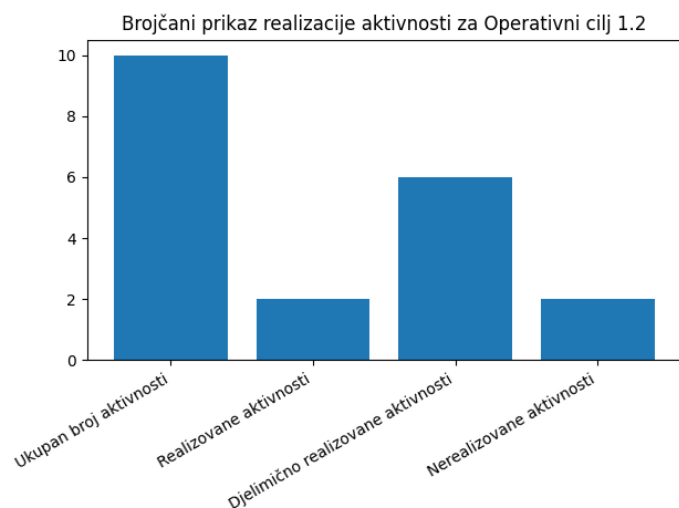
Strategija podstiče integraciju korisnika/korisnica u lokalne zajednice, što doprinosi razvoju održivih lokalnih sistema i smanjenju potrebe za dugotrajnim transportom i centralizovanim uslugama. Time se indirektno smanjuju emisije štetnih gasova i opterećenje životne sredine. Takođe, transformacija ili prenamjena postojećih institucionalnih objekata otvara mogućnosti za njihovo održivo korišćenje, u skladu sa principima energetske efikasnosti i zaštite životne sredine. Na taj način, Strategija doprinosi ostvarivanju ciljeva održivog razvoja i ekološke odgovornosti u Crnoj Gori.

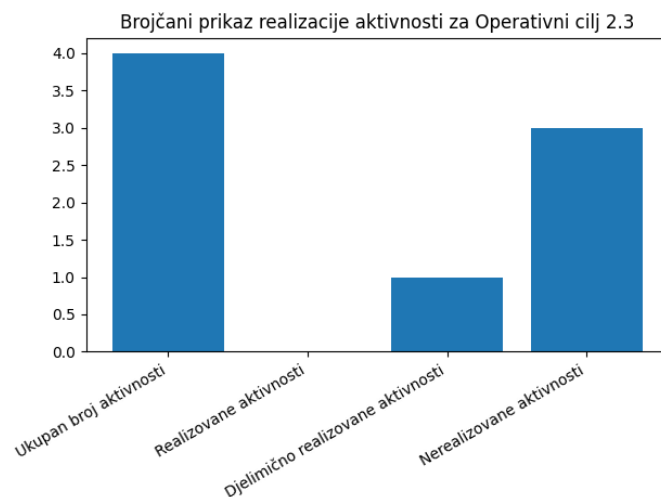
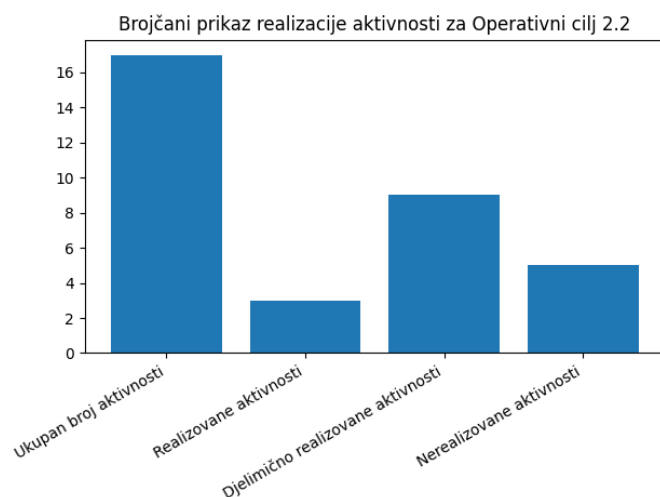
Rodna ravnopravnost ima značajan uticaj na planiranje i implementaciju Strategije jer doprinosi osiguranju korišćenju usluga za prevenciju i zaštitu djece od nasilja bude pravično i odgovorno usklađeno sa specifičnim potrebama djece žrtva nasilja, bez diskriminacije po osnovu pola ili roda. Integrisanjem rodne perspektive u ovu strategiju, politika socijalne i dječje zaštite postaje osjetljivija na različite potrebe dječaka, djevojčica i drugih rodnih identiteta, čime se omogućava da ove usluge budu dostupne u jednakoj mjeri i da adresiraju rodno specifične prepreke za prevenciju i zaštitu djece od nasilja. Takav pristup ne samo da unaprjeđuje kvalitet života djece, nego i jača jednak pristup resursima u zajednici, što je u skladu sa međunarodnim standardima u oblasti ljudskih prava i najnovijim strateškim usmjerenjima u politikama rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu u I kvartalu 2026. godine planirana je aktivnost izrada izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2025. godinu za sprovođenje

✓ NAPREDAK U OSTVARENJU CILJEVA

U ovom dijelu daje se pregled napretka u ostvarivanju postavljenih operativnih ciljeva kroz analizirani izvještajni period. Grafički je predstavljen ukupan broj planiranih aktivnosti, kao i njihov status realizacije – realizovane, djelimično realizovane i nerealizovane aktivnosti – za svaki od četiri operativna cilja. Ovakav prikaz omogućava jasan uvid u stepen uspješnosti realizacije planiranih aktivnosti, identifikaciju izazova u sprovođenju, te predstavlja osnovu za dalje unapređenje planiranja i implementacije aktivnosti u narednom periodu. Napominjemo da se radi o prvoj godini sprovođenja aktivnosti iz strategije i da zbog toga nisu date vrijednosti indikatora učinka.

Strateški cilj 1: Do 2028. godine, dječaci i djevojčice su osnaženi da ostvaruju svoja prava i djeluju kao aktivni subjekti kako bi živjeli bez nasilja, u porodici i društvu . Kroz ovaj strateški cilj planirana su dva Operativna operativna cilja i to:

Operativni cilj 1.1: Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece

Tabela br. 1: Indikatori učinka za operativni cilj 1.1

Strateški cilj 1: Do 2029. godine, dječaci i djevojčice su osnaženi da ostvaruju svoja prava i djeluju kao aktivni subjekti kako bi živjeli bez nasilja, u porodici i društvu

Operativni cilj 1.1: Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece

Indikatori učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Finalna vrijednost	Izvor
% majki/lica koja brinu o djetetu koje smatraju da je fizičko kažnjavanje neophodno	10%	7%	5%	MICS, 2018. godine

Operativni cilj 1 Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece nije realizovan jer je njegova realizacija planirana za 2027. godinu.

U okviru operativnog cilja 1 aktivnost 1.1.1 Podizanje svijesti javnosti o rodnoj ravnopravnosti i rodno uslovljenim različitim vidovima nasilja u porodici kroz sprovođenje kampanja i obuka u sistemu socijalne zaštite, obrazovnom sistemu, policiji i NVO sektoru nije realizovan jer je njegova realizacija planirana za IV kvartal 2026. godine.

Takođe u okviru navedenog operativnog cilja aktivnost 1.1.2 Promovisanje nenasilnog vaspitanja i jačanje pozitivnih roditeljskih praksi i vještina kroz kampanje i obuke u sistemu socijne zaštite, obrazovnom sistemu, policiji i NVO sektoru nije realizovan jer je njegova realizacija planirana za IV kvartal 2026. godine

U okviru operativnog cilja aktivnost 1.1.3 Sprovođenje nacionalne kampanje za prevenciju vršnjačkog nasilja/nasilja među djecom sektoru nije realizovan jer je njegova realizacija planirana za IV kvartal 2026. godine.

Operativni cilj 1.2: Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece

Tabela br. 2: Indikatori učinka za operativni cilj 1.2

Operativni cilj 1.2: Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece

Indikatori učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	Finalna vrijednost	Izvor
% djece starosti 1–14 godina koja su tokom mjeseca koji je prethodio istraživanju pretrpjela emocionalno ili fizičko nasilje kao oblik kažnjavanja	66%	60%	56%	MICS, 2018. godina
% školske djece svjedočilo nasilju u svojoj školi	43% 17%	40% 17%	37% 14%	Zavod za školstvo ¹¹

- **Operativni cilj 1.2 Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece je realizovan kroz aktivnost 1.2.1 Podrška realizaciji projekata za djecu i mlade na konkursima u oblasti kulture koju je sprovodilo MKM kroz namjenski konkurs za sufinansiranje projekata i programa u oblasti kulture i umjetnosti „Programi za djecu i mlade“. Konkurs je objavljen**

¹¹¹¹Zoran Lalović, Nasilje u školama – Istraživanje zastupljenosti i pojavnih oblika nasilja u školama u Crnoj Gori tokom 2022–2023. školske godine, Zavod za školstvo, 2023
MICS procenat majki/lica koja brinu o djetetu koje smatraju da je fizičko kažnjavanje neophodno- novo istraživanje je u toku i novi podaci će biti integrisani u izvještaj do kraja godine.

19.9.2025, rok za podnošenje prijave bio je 19.10.2025, a Odluka je donijeta 25.12.2025. Na adresu MKM pristigle su 63 prijave projekata i programa, a sufinansirano je 35 projekata i programa.

Vrijednosti koje su postignute:

dodatni kriterijum za vrednovanje projekata – afirmacija stvaralaštva za djecu i mlade, utvrđen je na dva od šest konkursa MKM za sufinansiranje projekata/programa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2025. godini (Pozorišna djelatnost i Književnost, književno prevođenje i časopisi za kulturu i umjetnost), na kojima je sufinansirano 14 projekata za djecu i mlade, a na još tri konkursa (Muzička i muzičko-scenska djelatnost, Razvoj kulture na sjeveru i Kulturno-umjetničke manifestacije i festivali) podržano je 25 projekata koji se odnose na djecu i mlade, što čini ukupno 39 projekata.

U okviru Operativnog cilja 1.2.2 potrebno je sprovesti analizu i evaluaciju realizacije projekta „Škola bez nasilja“. Završetak analize i evaluacije su planirani za II kvartal 2026. godine i MPNI će uskoro započeti aktivnosti.

Takođe u okviru ovog operativnog cilja kroz aktivnost 1.2.3 je planirana realizacija istraživanja s preporukama o planiranju programa za bezbjednost djece. Započeta je realizacija istraživanja kojim koordinira organizacija Unicef u Crnoj Gori. Predstavnic Ministarstva pravde je članica Referentne radne grupe za praćenje istraživanja. U decembru 2025. godine predstavljen je Nacrt nacionalnog izvještaja, glavnih nalaza istraživanja i preporuka. Realizacija ove aktivnosti je planirana za II kvartal 2026. godine.

U 2024. godini UNICEF je, zajedno sa Vladom Crne Gore, pokrenuo jedinstveno istraživanje sa ciljem razumijevanja razmjera i prirode onlajn seksualne eksploatacije i zlostavljanja djece, sa posebnim fokusom na iskustva djece imladih.

Ovo istraživanje se sprovodi u 25 zemalja širom svijeta. Studiju realizuju UNICEF Innocenti – Globalna kancelarija za istraživanja, ECPAT International – globalna mreža organizacija koja radi na okončanju seksualne eksploatacije djece, i INTERPOL – u bliskoj saradnji sa nacionalnim partnerima.

Organizovana je validaciona radionica u decembru 2025. godine gdje su predstavljeni nacrti nalaza i preporuka sa svim relevantnim nacionalnim partnerima. U aprilu 2026. godine, istraživanje će biti javno objavljeno i nalazi predstavljeni svim partnerima Vlade Crne Gore i nevladinom sektoru.

Aktivnost 1.2.4 Osnažiti i razviti programe i usluge podrške u svim jedinicama lokalne samouprave za prevenciju nasilja nad djecom i usluge intenzivne stručne podrške porodicama je planirana za IV kvartal 2026. godine.

Takođe u okviru operativnog cilja 1.2 kroz aktivnost 1.2.7 planirano je osnaživanje roditelja, staratelja i hranitelja preko unapređivanja znanja o pravima djeteta, pozitivnom disciplinovanju djece, vršnjačkom nasilju/nasilju među djecom u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, lokalnim samoupravama i postojećim školama roditeljstva. MPNI je kroz Program „Brižne porodice“ formiralo 17 grupa u koje je bilo uključeno ukupno 226 roditelja.

Realizovan je i pilot-projekat adaptiranog programa Brižne porodice, namijenjenog roditeljima djece uzrasta od 3 do 9 godina sa smetnjama u razvoju. U okviru pilot-projekta formirano je 5 grupa, koje su obuhvatile ukupno 47 roditelja, tako da je ova aktivnost u potpunosti realizovana.

U okviru operativnog cilja kroz aktivnost 1.2.8 planirano je kreiranje programa za prevenciju vršnjačkog nasilja/nasilja među djecom u školama i onlajn prostoru i jačanje otpornosti djece u svim školama. ZZŠ je započeo proces akreditacije novih programa stručnog usavršavanja nastavnika su u toku. U konkursu se nalazi više programa koji se odnose na prevenciju vršnjačkog nasilja u školama i onlajn prostoru.

Službenici Grupe za suzbijanje krivičnih djela visokotehnološkog kriminala su u cilju prevencije i zaštite djece, tokom 2025. godine, održali predavanja u obrazovnim institucijama na teritoriji Opštine Podgorica i Zeta, na temama „Sajber nasilje, „Bezbjedno surfovanje internetom“ i „Prevencija radikalizma i širenja govora mržnje na internetu“. Navedenim predavanjima je prisustvovalo oko 300 učenika osnovnih i srednji škola.

Službenici Uprave policije održali su 83 predavanja na temu vršnjačkog nasilja u školama na teritoriji CG. Završetak aktivnosti je planiran za II kvartal 2026. godine.

Takođe u okviru ovog cilja kroz aktivnost 1.2.9 planirano je sprovođenje preventivnih programa za sprečavanje štetnih praksi, kao što su rani, ugovoreni i prinudni brakovi i dječje prosjačenje u svim porodicama, posebno među romskom populacijom. Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava finansijski je podržalo projekat NVO „Centar za romske inicijative“ pod nazivom „Udruženi u borbi protiv nasilja i dječijih brakova“ u iznosu od 19.980 eura, a čiji je glavni cilj sprovođenje licenciranog programa za sprječavanje ranih, ugovorenih i prisilnih brakova, kao i borbe protiv nasilja u porodici. Aktivnosti će se sprovoditi tokom 2025-2026. godine u više opština u Crnoj Gori.

MLJMP je podržalo i NVO „Udruženje za podršku Roma i Egipćana iz Berana“ sa projektom „Obrazovanjem do pune integracije RE populacije“ u iznosu od 19.536 eura. Takođe i NVO „OFK Nikšić“ – Fudbal DA, droga NE, sa projektom „Osnovne obuke o digitalnoj pismenosti za Rome i Egipćane, saradnike socijalne inkluzije Roma i Egipćana“ u iznosu 19.956 eura. Aktivnosti za navedene projekte će se sprovoditi tokom 2025-2026. godine.

NVO „Centar za romske inicijative“ pod nazivom „Udruženi u borbi protiv nasilja i dječijih brakova“ 48 ispitanika iz relevantnih institucija i nevladinog sektora iz 4 (Bijelo Polje, Berane, Bar i Tivat) opštine upoznato je sa značajem pravovremenog reagovanja u suzbijanju nasilja i dječijih ugovorenih brakova. NVO „Udruženje za podršku Roma i Egipćana iz Berana“ je održalo 26.09.2025 i 02.10.2025 godine, motivacionu informativnu radionicu za djecu RE populacije o zaštiti od nasilja u porodici i dječijih/prinudnih/prijevremenih ugovorenih brakova i prosjačenja na ulici. Radionici je prisustvovalo 16 djece romske pripadnosti. Sprovođenje istraživanja o pojavama maloljetničkih brakova među pripadnicima romsko-egipćanske populacije u Beranama, dalo je rezultat na 100 ispitanika da je najčešći uzrast za sklapanje ranih brakova između 15-17 godine (36%), prije 15-te godine (16%), a nakon 18-te godine (48%). Realizacija ove aktivnosti je planiranja za II kvartal 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja aktivnost 1.2.10 razvijanje programa i usluga prevencije za rad s djecom u riziku da dođu u sukob sa zakonom i aktivnost U skladu sa metodologijom za izbor konsultanata, izabrani su konsultanti koji će odgovoriti zadatku; potpisani ugovori, izrađena metodologija. Ova aktivnost je djelimično realizovana jer je realizacija predviđena za III kvartal 2026. godine.

1.2.11 razvijanje programa za postpenalnu pomoć i programa za djecu u sukobu sa zakonom su djelimično realizovane. U skladu sa metodologijom za izbor konsultanata, izabrani su konsultanti koji će odgovoriti zadatku; potpisani ugovori, izrađena metodologija. U septembru 2024. godine, Ministarstvo pravde je sa Nevladinom organizacijom „Juventas“ potpisalo Memorandum o saradnji na realizaciji projekta „Održiva podrška bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem uspješne reintegracije – ReCover 2“.

Opšti cilj projekta je povećanje opsega postojećih i uvođenje novih usluga socijalne zaštite na lokalnom nivou usmjerenih ka osobama u zatvoru, bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom.

Specifični fokusi projekta odnose se na pružanje podrške osobama u zatvoru u pripremi za otpust i reintegraciju u društvo, kao i djeci u sukobu sa zakonom u procesu resocijalizacije. Takođe, projekat je usmjeren ka povećanju institucionalnih kapaciteta za adekvatno planiranje i upravljanje podrškom bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem postizanja kvalitetnijeg i dostojanstvenijeg života.

Osim sa Ministarstvom pravde, NVO „Juventas“ je potpisalo pojedinačne memorandume i sa drugim relevantnim institucijama (zmeđu ostalog: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, ustanove socijalne i dječije zaštite, centri za socijalni rad itd.)

Navedenim memorandumom je određeno da će u periodu od avgusta 2024. godine do avgusta 2025. godine potpisnici sarađivati kroz kontinuiranu komunikaciju i aktivno učešće u radu Mreže pružalaca socijalnih i zdravstvenih usluga za pomoć pri reintegraciji bivših zatvorenika/ca.

Ministarstvo pravde je delegiralo dva predstavnika u radu Mreže, kao sastavnog dijela Projekta.

Projekat “Održiva podrška bivšima zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem uspješne reintegracije-ReCover 2” je finansiran u okviru programa Evropske unije i Crne Gore pod nazivom “Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu”. Glavna koordinirajuća institucija pomenutog Programa je Ministarstvo rada i socijalnog staranja dok je ugovaračko tijelo Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) u Ministarstvu finansija Crne Gore.

U organizaciji MUP, na Policijskoj akademiji organizovana je obuka Postupanje policijskih službenika sa maloljetnim licima, 19. novembra, za 20 službenika/ca MUP/UP;

U okviru Operativnog cilja kroz aktivnost 1.2.12 potrebno je obezbjeđivanje podrške NVO u razvijanju i primjeni programa koji dovode do prevencije nasilja. MPNI - u okviru sektorske analize *Razvoj i unaprijeđenje digitalne kompetencije* obahvaćena je i prevencija sajber nasilja.

MSSD će u II kvartalu 2026. godine objaviti konkurse za NVO kojim će finansirati usluge u cilju zaštite osjetljivih kategorija korisnika. Završetak ovih aktivnosti je planiran za IV kvartal 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja kroz aktivnost 1.2.13 potrebno je uraditi procjenu kapaciteta i resursa za pomoć djeci s poremećajima mentalnog zdravlja, neurorazvojnim poremećajima i zloupotrebom supstanci od strane zdravstvenog sistema. Kontinuirana realizacija obuka“ teorijska edukacija o neurorazvojnim poremećajima kod djece,, u kojima je edukovano više od 250 predstavnika (pedijatri, medicinske sestre, vaspitači, socijalni radnici, psiholozi, medicinske sestre u vrtićima). Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i očekivana realizacija je u IV kvartalu 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja kroz aktivnost 1.2.14 bezbjedivanje specijalnog tretmana djece koja su počinila krivična djela u okviru zdravstvenog sistema, u skladu sa čl. 28 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku nije realizovana jer je realizacija planirana za IV kvartal 2026. godine.

Strateški cilj 2: Do 2028. godine, unaprijeđena je prevencija i zaštita sve djece od svih oblika nasilja u svim sektorima

Operativni cilj 2.1: Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima

Tabela br. 3: Indikatori učinka za operativni cilj 2.1

Strateški cilj 2: Do 2029. godine, unapređivanje prevencije i zaštite sve djece od svih oblika nasilja u svim sektorima

Operativni cilj 2.1: Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima

Indikatori učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja	Finalna vrijednost	Izvor
% romskih djevojčica i dječaka uzrasta 15–19 godina trenutno u braku ili u zajednici (razvrstano po polu)	32,5%	20%	16%	MICS ¹²
	15,8%	10%	7,5%	

U okviru Operativnog cilja 2.1 kroz aktivnost 2.1.1 bilo je potrebno inicirati promjene Zakona o upravnom postupku da bi se omogućilo da djeca postanu stranke u postupku. Ova aktivnost nije realizovana a njena realizacija se očekuje u II kvartalu 2026. godine.

Takođe u okviru Operativnog cilja 2.1 kroz aktivnost 2.1.2 bilo je potrebno ažurirati Standardne operativne procedure (SoP) za postupanje s djecom migranata i izbjeglica i žrtava trgovine ljudima. Ova aktivnost je realizovana, održani sastanci institucija u prihvatnom Centru za potrebe azuriranja SOP za postupanje sa djecom migranata, revidirani SOP sa dopunama.

U okviru Operativnog cilja 2.1 kroz aktivnost 2.1.3 bilo je potrebno ažurirati smjernice u slučajevima dječjih brakova koje su izrađene od strane Ministarstva unutrašnjih poslova. Ova aktivnost nije realizovana a njena realizacija se očekuje do II kvartala 2026. godine.

Takođe u okviru Operativnog cilja 2.1 kroz aktivnost 2.1.4 bilo je potrebno izraditi Mapu puta s definisanjem izmjene propisa, protokola i standardnih operativnih procedura za rad profesionalaca u Barnahusu. Usvojene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, takođe se radi na izradi standarda za Barnahus a konačna realizacija ove aktivnosti je planirana za IV kvartal 2026. godine.

¹² Istraživanje višestrukih pokazatelja (MICS) koje su sproveli MONSTAT i UNICEF 2018. god.

Operativni cilj 2.2: Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima

Tabela br. 4: Indikatori učinka za operativni cilj 2.2

Operativni cilj 2.2: Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima				
Indikatori učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja	Finalna vrijednost	Izvor
Broj djece koja su dobila cjelokupnu multisektorsku uslugu kroz Barnahus	0	0	6	Izveštaj Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.1 koja se odnosi na sprovođenje edukacije za zaposlene u medijima u cilju unapređivanja kvaliteta izvještavanja o djeci MKM nije realizovalo ovu aktivnost do IV kvartala 2025. godine. Obuke za zaposlene u medijima nijesu organizovane u planiranom roku iz razloga što je u navedenom periodu MKM imalo kontinuirane aktivnosti u vezi s implementacijom relevantnih uredbi EU, kao i javnog konkursa za raspodjelu sredstava za štampane medije i internetske publikacije. Takođe, budući da je tender za organizovanje obuka u okviru Medijske strategije Crne Gore 2023–2027. i pratećeg Akcionog plana realizovan u IV kvartalu 2025, plan obuka, koji sadrži i predmetne obuke, je revidiran, tako da je njihova realizacija predviđena do kraja I kvartala 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.2 planirano je sprovođenje edukacija za jačanje kapaciteta profesionalaca u primjeni SoP: poboljšanje identifikacije prijavljivanja, stručna procjena bezbjednosti djece, podrška djeci žrtvama svih formi nasilja, uključujući i onlajn nasilje nad djecom prema uzrastu. Ova aktivnost je realizovana. Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu je akreditovao programe obuka:

1. Program obuke o međusektorskoj saradnji u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorišćavanja. Obuka je održana u četiri modula za 46 učesnika;
 2. Realizovana je obuka u pet modula na temu "Program obuke za sprovođenje „Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u porodici“ za ukupno 59 učesnika;
 3. Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici baziran na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava u dva modula za 18 učesnika;
 4. Realizovan je i akreditovan program "Intervencije u krizi" u dva modula za 23 učesnika;
 5. Realizovani su i akreditovani programi obuke „Primjena savremenih principa u radu sa osobama koje su doživjele traumu“ u četiri modula za ukupno 53 učesnika;
- „Program obuke za pružanje podrške ženama sa iskustvom nasilja u porodici“ u skladu sa principima dužne pažnje, u dva modula za 22 učesnika;
- „Unapređenje socijalne kohezije kroz prevenciju rodno zasnovanog nasilja, zaštitu od porodičnog nasilja sa fokusom na zaštitu djece“, realizovana u dva modula za 25 učesnika;
- „Program obuke za rad sa maloljetnicima koji su sa problemima u ponašanju“, za 14 učesnika;

Prema podacima kojima raspolaže Direkcija za obuke i stručno usavršavanje službenici UP su tokom izvještajnog perioda pohađali:

- Prevencija i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, 12 policijskih službenika
- Nasilje u porodici, 31 policijski službenik
- Trgovina ljudima sa akcentom na zaštitu žrtava i imovinsko pravni zahtjev, 2 i
- Obuku o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, 1 policijski službenik

- Radionicu za predstavnike Državnog tužilaštva i Uprave policije na temu "Monitoring, analiza zakonodavnog okvira i zagovaranje zasnovano na dokazima u vezi sa torturom i rodno zasnovanim nasiljem, 1 policijski službenik
- Analiza sistema i planiranje dezintegracije mreža za krijumčarenje migranata, trgovinu ljudima i šverc narkotika Balkanskom rutom, 2 policijskih službenika
- Sprečavanje i suzbijanje seksualne eksploatacije i zlostavljanje djece, 2 policijskih službenika
- Borba protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata, 1 policijski službenik
- Obuka o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, 1 policijski službenik
- Seksualna eksploatacija djece", 2 policijskih službenika
- Prevencija u borbi protiv trgovine ljudima, 1 policijski službenik
- Identifikacija i suzbijanje trgovine malokalibarskim i lakim oružjem, te konvencijalnom municijom & borba protiv trgovine ljudima, 8 policijskih službenika
- Poboljšavanje identifikacije žrtava trgovine ljudima, 1 policijski službenik
- Moderno ropstvo i trgovina ljudima, 3 policijskih službenika

U toku 2025. godine, službenici Grupe za suzbijanje krivičnih djela visokotehnoškog kriminala, aktivno su učestvovali u implementaciji platforme Help4U. Predmetna aktivnost se sprovodi u organizaciji AP Twins- EUROPOL i ista podrazumijeva kreiranje web stranice koju je moguće koristiti u formatu desktop ili mobilne aplikacije, a koja bi pomogla maloljetnim žrtvama:

- online seksualnog grooming-a;
- seksualne ucjene i eksploatacije i
- distribucije materijala označenog kao dječja pornografija.

Naime, Help4U je digitalna platforma koja omogućava korisnicima ili žrtvama putem unapred definisanih pitanja, da na nacionalnom jeziku, kreiraju personalizovane letke, koji sadrže uputstva, savjete i resurse podrške, obezbeđujući jednostavnost, privatnost i praktičnost. Dizajnirana

je da pruži interaktivno iskustvo usmjereno na žrtvu. Ukratko, korisnici će dobiti uputstva, gdje mogu da traže pomoć u skladu sa svojim unosom podataka na Help4U platformi. Ono što je bitno napomenuti jeste da je unos informacija podijeljen u dvije starosne grupe, maloljetnici do 13 godina i mlađi, kao i tinejdžeri od 14 i više godina.

U odnosu na navedeno kreiran je i email nalog Help4U@policija.me.

U periodu od 14.05. do 15.05.2025.godine, tri službenika ove Grupe učestvovali su na obuci za trenere policije, sudija i tužilaca „Zaštita djece od online eksploatacije i zlostavljanja“ koja je održana u Podgorici u organizaciji Savjeta Evrope.

U periodu od 23.10. do 24.10.2025. godine, jedan službenik ove Grupe je učestvovao na obuci „Seksualna eksploatacija djece“ koja je održana u Budvi, u organizaciji Savjeta Evrope.

Broj obuka na kojima su zaposleni u 5 relevantnih sektora (obrazovanje, socijalni rad, zdravstvo, pravosuđe, policija) stekli znanje –minimum 3.

Broj zaposlenih – polaznika obuka (minimum 80 u svih 5 sektora).

Postignute vrijednosti:

Zajednički sastanak EUUA- Meže ranjivosti i prijema i Godišnja konferencija mreže stručnjaka za ranjivost- obezbjeđivanje zaštitnih mjera i garancije za djecu u okviru Pakta o migracijama i azilu –novembar 2025 .godine – 2 službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (novembar 2025. godine)

„ Prihvatanje ranjivih osoba : procjena potreba i dizajniranje, prilagođavanje i preispitivanje individualnih planova prijema“- 1 službenik Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

Obuke su imale za cilj da edukuju službenike za izradu individualnih planova potreba za migrante, sa osvrtom i na djecu migrante (novembar 2025. godina)

Obuka „ Upravljanje kvalitetom,uslovi prijema djece bez pratnje, sa osvrtom na analizu novih publikacija“

„ Smjernice za prijem- operativni standardi i indikatori “

„ Vodič o ranjivosti u azilu i migracijama “- 3 službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom – mart 2025.godine.

Regionalna konferencija na temu „Rodno zasnovano nasilje“ koja je imala cilj da podigne svijest o RZN kao kritičnom pitanju u migracionim kontekstu – mart 2025. godina MARRI - 1 službenika Direkcije za prihvrat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.3 planirano je 2.2.3 Povećanje kapaciteta i resursa za pružanje psihosocijalne pomoći i podrške djeci žrtvama preko partnerstva s pružaocima usluga iz civilnog sektora na lokalnom nivou. Ova aktivnost nije realizovana a njena realizacija je predviđena za IV kvartal 2026. godine

Takođe u okviru cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.4 planirano je unapređivanje uslova za zbrinjavanje djece žrtava nasilja kroz uspostavljanje Centara za hraniteljstvo i usvojenje. U toku je realizacija ove aktivnosti. Usvojene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti kojim je predviđeno uspostavljanje Centra za hraniteljstvo. Realizacija ove aktivnosti se očekuje do IV kvartala 2027. godine.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.5 planirano je je proširivanje usluge „pomoć u kući“ za djecu čiji roditelji nijesu u stanju da se o njima staraju na teritoriji cijele Crne Gore. U 2025. godini licencirano je 10 pružalaca usluge za uslugu pomoć u kući za sve kategorije korisnika (odrasla i stara lica, odrasla i stara lica sa invaliditetom, djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju). Od navedenih samo je 1 pružalac usluge koju uslugu, između ostalih korisničkih grupa, pruža i djeci čiji roditelji nisu u stanju da se o njima staraju. Ova aktivnost je djelimično realizovana.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.6 planirano je uspostavljanje usluga svratišta i dnevnih boravaka. Ova aktivnost nije realizovana jer planiranja realizacija do kraja projekta.

U Okviru operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.7 planirano je uspostavljanje usluga Barnahus (Dječja kuća) za djecu žrtve nasilja. Ova aktivnost nije realizovana jer planiranja realizacija do kraja projekta kao i za otvaranje dnevnih boravaka i svratišta.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.8 planirana je izgradnja kapaciteta stručnjaka iz Barnahusa za postupanje i rad s djecom koja su žrtve krivičnih djela na djeci prilagođen način. Predvodjeno Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, i uz ucesce svih sektora zdravlja, pravosudja, unutrasnjih poslova, i ostalih partnera, razvijeni su Standardi (Nacionalne smjernice) i Mapa puta za uspostavljanje Baranhus-a. Nakon sto se Standardi, odnosno Nacionalne smjernice usvoje na Vladi, programi obuke bice razvijeni za posebne grupe profesionalaca u pravosudju, socijalnoj i dječjoj zastiti, zdravstvenom zastiti. Ova aktivnost je djelimično realizovana a konačna realizacija je predviđena za iv kvartal 2026. godine.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.9 planirano je jačanje kapaciteta stručnjaka za multisektorski rad s djecom migrantima i izbjeglicama na osnovu Standardne operativne procedure za postupanje s djecom migranata i izbjeglicama, te žrtvama trgovine ljudima. Akreditovan je program „Borba protiv trgovine ljudima – identifikacija i upućivanje žrtava trgovine ljudima“. Realizovano niz obuka i radionica u saradnji sa međunarodnim partnerima u oblasti azila i migracija

Kontinuiran rad multisektorskog tima Centra za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u domenu azila i migracija, a u skladu sa SOP – om za postupanje s djecom migrantima i izbjeglicama, te žrtvama nasilja. Planirane realizacije u ovoj godini a rok završetka je IV kvartal 2026 godine.

Takođe u okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.10 planirano je jačanje kapaciteta stručnjaka iz centara za socijalni rad za primjenu odredbi UN Konvencije o pravima djeteta i Konvencije SE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici kroz obuke. Akreditovan je i dva puta realizovan program „Unapređenje socijalne kohezije kroz prevenciju rodno zasnovanog nasilja, zaštitu od porodičnog nasilja sa fokusom na zaštitu djece“ za 25 učesnika; Planira se nastavak realizacije u 2026. Takođe u 2026. godini se planira izrada priručnika. Završetak aktivnosti je planiran za IV kvartal 2026. godina.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.11 planirano je jačanje kapaciteta za obezbjeđivanje adekvatnog prihvatanja, tretmana i zaštite djece žrtava u skloništu za trgovinu djecom. Uprava za ljudske resurse je, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom socijalnog staranja i brige o porodici i demografije, a uz finansijsku podršku MO GIZ, izradila i akreditovala Program obuke za sticanje znanja i vještina stručnim radnicima i radnicima centara za socijalni rad za podršku žrtvama trgovine ljudima (Odluka br. 01-112/25-1622/1 od 24. aprila 2025). Ovaj program je namijenjen zaposlenima u centrima za socijalni rad u Crnoj Gori zaduženim za pružanje adekvatne pomoći žrtvama trgovine ljudima u okviru svojih nadležnosti.

U narednoj fazi, realizovana je obuka stručnih radnika sa teritorije cijele Crne Gore po ovom akreditovanom programu.

U obuci je učestvovalo 14 stručnih radnika, (ženskog pola), iz svih centara za socijalni rad u Crnoj Gori, koje će biti angažovane kao članice lokalnih timova za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Konačna realizacija je planirana za IV kvartal 2026. godine.

Takođe u okviru ovog cilja kroz aktivnost 2.2.12 planirano je jačanje kapaciteta advokata za obezbjeđivanje efikasne pravne zaštite djece žrtava svih vrsta nasilja i djece u sukobu sa zakonom primjenom zakonske regulative i pristupa prilagođenog djeci. Obuke o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku organizovala je Advokatska komora CG tako da je ova aktivnost realizovana.

U okviru Operativnog cilja 2.2 kroz aktivnost 2.2.13 planirano je promovisanje primjene alternativnih naloga za djecu u sukobu sa zakonom, shodno Zakonu o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku. U 2025. godini, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu nije organizovao obuke na temu primjene odredaba Zakona o postupanju prema maloljetnicima, imajući u vidu da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku još uvijek nije usvojen, te ovu aktivnost nije bilo moguće realizovati.

Obuka na temu „Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku“ planirana je za 6. jul tekuće godine, koja će biti multidisciplinarna za sudije, državne tužioce, predstavnike Uprave policije i predstavnike stručnih službi.

Kroz ovaj cilj planirano je kroz aktivnost 2.2.14 jačanje kapaciteta nosilaca pravosudnih funkcija za obezbjeđivanje efikasne pravne zaštite djece u sukobu sa zakonom (u krivičnim i građanskim postupcima) primjenom zakonske regulative i međunarodnih standarda o pravosuđu po mjeri djeteta. Centar je u 2025. godini sproveo dvije Specijalizovane obuke za sudije za maloljetnike i državne tužioce za maloljetnike, na kojima je obučeno ukupno 59 predstavnika crnogorskog pravosuđa. Jedna od dvije održane obuke sprovedena je uz partnersku i finansijsku podršku UNICEF-a. U tekućoj godini, shodno Programu kontinuirane obuke za 2026. godinu, planirana je najmanje jedna četvorodnevna obuka, zakazana za jun mjesec. Konačna realizacija ove aktivnosti planiranja je u III kvartalu 2026. Godine.

Takođe je kroz ovaj cilj planirana aktivnost 2.2.15 jačanje kapaciteta profesionalaca iz obrazovnog sistema za primjenu Smjernica za postupanje u slučajevima nasilja u školama. MPNI je održalo sastanke sa direktorima i predstavnicima stručnih službi svih obrazovno-vaspitnih ustanova tako da je ova aktivnost djelimično realizovana.

Kroz Operativni cilj 2.2 i aktivnost 2.2.16 planirano je jačanje kapaciteta jedinice MUP-a – Tim za odgovor na sajber nasilje u Crnoj Gori, kada je u pitanju onlajn nasilje nad djecom. Prema podacima Direkcije za obuke i stručno usavršavanje službenici UP su tokom izvještajnog perioda pohađali:

- Specijalizovani istraživači u borbi protiv sajber kriminala, u organizaciji Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C), 3 službenika;
- Sprečavanje i suzbijanje seksualne eksploatacije i zlostavljanje djece, u organizaciji SE, 2 službenice;
- Zaštita djece od online eksploatacije i zlostavljanja, u organizaciji SE, 3 službenika/ce;
- Online seksualna eksploatacija djece, u organizaciji SE, 1 službenik;
- Cybercrime', u organizaciji Centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C), 1 službenik;

- "Seksualna eksploatacija djece", u organizaciji SE, 2 službenika/ce:

Pored navedenog jedna službenica UP je uzela učešće u radu konferencije na temu Sprečavanje seksuslanog zlostovaljnaja djece putem interneta, u organizaciji SE u Strazburu. Ova aktivnost je realizovana.

Takoje je kroz ovaj cilj planirana aktivnost 2.2.17 jačanje kapaciteta zdravstvenih profesionalaca za primjenu Smjernica za postupanje pružalaca usluga u cilju zaštite djece i adolescenata od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja. Djelimično realizovana aktivnost. Odrađen je trening za trenere ,dok se očekuje nastavak obuka za IV kvartal 2026.godine.

Operativni cilj 2.3: Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring, evaluaciju i istraživanje.

Tabela br. 5: Indikatori učinka za operativni cilj 2.3

Operativni cilj 2.3: Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring, evaluaciju i istraživanje				
Indikatori učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja	Finalna vrijednost	Izvor
Sistem praćenja nasilja nad djecom zasnovan na sektorskim indikatorima	Nepovezan sistem i nestandardizovani indikatori, oslanjanje na primarno prikupljanje podataka		Uspostavljeni funkcionalni međusektorski sistem izvještavanja zasnovan na mjerljivim indikatorima	Izvještaj: Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

	ad hoc istraživanjima			
--	--------------------------	--	--	--

Kroz ovaj operativni cilj planirana je aktivnost 2.3.1. unapređivanje i standardizacija indikatora u okviru nacionalnog sistema za prikupljanje i analizu podataka o nasilju nad djecom, uključujući i djecu migranata. Kontinuirano se prati i vrši nadzor djece migranta sa i bez pratnje u prihvatnom centru, u cilju sveobuhvatnog otkrivanja potencijalnih žrtava nasilja, od strane multisektorskog tima (psihologa, socijalnih radnika, medicinskog osoblja, kao i ostalih službenika). Ova aktivnost nije realizovana a njena realizacija je planirana za IV kvartal 2026. godine

Takođe je planirano kroz aktivnost 2.3.2 Unapređivanje sistema obavezne registracije u e-zdravlju i procedure za postupanje u slučaju nasilja nad djecom. Ova aktivnost nije realizovana - obzirom da je e zdravlje servis za građane ove procedure nijesu kreirane i nijesu pokrenute.

Takođe je planirano kroz aktivnost 2.3.3 Unapređivanje sistema elektronskog prijavljivanja nasilja nad djecom u obrazovnom sistemu. Ova aktivnost se djelimično realizovala.

Kroz Operativni cilj 2.3 planirana je aktivnost 2.3.4 implementirati istraživanje i analizu sudske prakse u slučajevima nasilja nad djecom. Ova aktivnost nije realizovana

✓ IZAZOVI I PREPREKE U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE

Iako su ostvareni značajni pomaci, implementacija strategije prati i niz izazova i prepreka koje su identifikovane tokom 2023–2025:

- 4. Dužina trajanja izrade i postupak međusektorskog i međunarodnog usaglašavanja zakonskih rješenja koja su od značaja za proces reforme sistema socijalne i dječje zaštite:** Izrada zakonskih rješenja u oblasti socijalne i dječje zaštite je dugotrajan i složen proces jer zahtijeva analizu postojećeg zakonodavstva, izradu nacrtu, konsultacije sa relevantnim akterima i usaglašavanje na nacionalnom i međunarodnom nivou. Neophodno

je međusektorsko usaglašavanje koje uključuje saradnju između ministarstava (socijalna politika, zdravstvo, obrazovanje, pravosuđe, finansije) i drugih institucija, kako bi se obezbijedio integrisan pristup, kao i međunarodno usaglašavanje koje podrazumijeva usklađivanje sa standardima EU i međunarodnim konvencijama, uz konsultacije sa međunarodnim partnerima i monitoring sprovođenja.

5. **Nedovoljno uključivanje jedinica lokalnih samouprava u planiranje, uspostavljanju i finansiranju usluga socijalne i dječje zaštite:** Nedovoljno uključivanje jedinica lokalne samouprave u planiranje, uspostavljanju i finansiranju usluga dječje zaštite predstavlja ozbiljan problem jer direktno utiče na dostupnost i kvalitet usluga. Kada lokalni nivo nije dovoljno uključen usluge ostaju centralizovane i često udaljene od korisnika, što otežava pristup. Finansijska održivost usluga je ograničena, jer se oslanja isključivo na centralni nivo, bez lokalnog doprinosa. Uključivanje lokalnih samouprava je ključno jer one najbolje poznaju potrebe svojih zajednica i mogu razviti usluge u najmanje restriktivnom okruženju, što ujedno doprinosi boljoj zaštiti djece.
6. **Nedostatak stručnih radnika i odliv stručnog kadra:** Ovaj problem se prije svega odnosi na nedovoljan broj stručnih radnika, ali i na nedostatak prostornih i organizacionih kapaciteta potrebnih za pružanje kvalitetnih usluga zaštite djece od nasilja. Pružaoci usluga, bilo da je riječ o javnim ustanovama, nevladinim i civilnim organizacijama, često raspolažu ograničenim brojem zaposlenih koji su već opterećeni postojećim obavezama, što otežava širenje i unapređenje novih mjera podrške djeci žrtvama nasilja. Dodatno, reforma sistema socijalne i dječje zaštite zahtijeva drugačiju strukturu kadra i nove kompetencije, uključujući individualizovani pristup djeci, rad u porodici i koordinaciju sa drugim sektorima. Međutim, mnogi pružaoci usluga nemaju dovoljno obučenog osoblja za ovakav način rada, a sistem kontinuirane edukacije bi trebalo da osigura profesionalni razvoj zaposlenih. Strategija prepoznaje potrebu za dodatnim ulaganjima u obuku, zapošljavanje i kontinuirani profesionalni razvoj kadra kako bi se obezbijedila održivost procesa kvalitetne zaštite djece od nasilja.
7. **Nedostatak finansijskih sredstava za održivi razvoj usluga, limitirana sredstva za ulaganje u infrastrukturu i tehnologiju i nedovoljna ulaganja u edukaciju i obuke:** Sprovođenje Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja suočava se sa značajnim finansijskim ograničenjima koja utiču na dinamiku i obim planiranih reformi. Proces razvoja sistema zaštite djece podrazumijeva razvoj usluga, jačanje kapaciteta lokalnih samouprava, obuku stručnog kadra, kao i obezbjeđivanje kontinuirane podrške djeci. Ovakav sveobuhvatan pristup zahtijeva stabilna i dugoročna finansijska sredstva, koja trenutno prevazilaze raspoložive budžetske mogućnosti. Dodatno, postojeća struktura javne potrošnje i dalje je u velikoj mjeri usmjerena na finansiranje institucionalnih oblika zaštite, što ograničava prostor za preusmjeravanje sredstava ka razvoju alternativnih usluga u zajednici. Proces tranzicije, u kojem je neophodno paralelno finansirati i ustanove i nove usluge, stvara privremeni, ali značajan fiskalni pritisak na sistem socijalne i dječje zaštite. Finansijska ograničenja dodatno su uslovljena ograničenim kapacitetima lokalnih samouprava, koje često nemaju dovoljno sopstvenih prihoda za održivo finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite, kao ni razvijene mehanizme za povlačenje sredstava iz međunarodnih fondova. Zavisnost od projektnih i donatorskih izvora finansiranja, iako značajna, ne obezbjeđuje dugoročnu održivost sistema. Imajući u vidu navedeno, finansijska ograničenja predstavljaju jedan od ključnih izazova u sprovođenju strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja, te zahtijevaju postepeno planiranje, efikasnije budžetsko preusmjeravanje, jačanje međusektorske saradnje i dodatnu podršku međunarodnih partnera, kako bi se obezbijedila održiva i kvalitetna tranzicija ka sistemu zaštite zasnovanom na potrebama djece.
8. **Razlike u dostupnosti usluga između regiona i nedostatak usluga koje podržavaju zaštitu djece od nasilja:** Iako strategija teži ravnomjerno dostupnosti, u praksi **razlike između regiona** ostaju. Nedostaju usluge prevenciju i zaštitu djece na nivou cijele države. Nedostaje usluga za zaštitu djece žrtava seksualnog nasilja Dječija kuća – Barnahus. Barnahus je međunarodno prepoznat model zaštite, koji spaja pravosudni, socijalni, zdravstveni i psihološki odgovor u jedinstvenom djetetu prilagođenom prostoru. Ideja je jednostavna ali moćna: dijete ulazi u sigurno okruženje gdje

na jednom mjestu može dobiti sve što mu je potrebno – od ispitivanja i zaštite tokom sudskog postupka do medicinske pomoći i psihološke podrške. Iskustva iz međunarodne prakse nam jasno pokazuju da je Barnahus najefikasniji odgovor na seksualno nasilje nad djecom.

✓ RODNO SPECIFIČNI RIZICI

U okviru Operativnog cilja 1 tokom implementacije prepoznati su određeni rodno specifični rizici koji mogu uticati na Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece

1 U rodnoj strukturi nasilja nad djecom primijećeno je veća zastupljenost nasilja nad djevojčicama.

2. Slabija dostupnost usluga i informacija o nasilju nad djecom, posebno u ruralnim područjima – u pojedinim sredinama žene nemaju pristup informacijama i uslugama o adekvatnom vaspitanju djece, štetnog uticaja nasilnog disciplinovanja na psihofizički razvoj djece.

3 Nedovoljno razvijen rodno osjetljiv pristup zaštiti djece – prilikom zaštite djece nije u dovoljnoj mjeri razmatrana potreba za mjerama koje odgovaraju specifičnoj situaciji, posebno djece sa invaliditetom, djece žrtava nasilja i djece u ruralnim područjima. Izostanak rodne perspektive u definisanju kriterijuma i procedura može dovesti do otežanog pristupa pravima ili nedovoljne adekvatnosti podrške u odnosu na njihove stvarne potrebe.

Rodne uloge mogu uticati na jednakost u pristupu i korišćenju prava, zbog čega je neophodno integrisati rodnu perspektivu u planiranje i unapređenje sistema podrške djeci žrtvama nasilja..

U okviru Operativnog cilja 1.2 prepoznati su rodno uslovljene prepreke i rizici koji se odnose na Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece

1. Rodno zasnovani stereotipi i socijalizacija - dječaci se često socijalizuju da budu „jaki“ i da ne pokazuju strah ili emocije, što može dovesti do toga da rjeđe prijavljuju nasilje, zlostavljanje ili onlajn uznemiravanje dok se djevojčice podstiču da budu „poslušne“ i da izbjegavaju konflikte, što može uticati na njihovu manju spremnost da prijave nasilje ili da se suprotstave uznemiravanju.

2. Tolerancija određenih oblika nasilja - u nekim sredinama se agresivno ponašanje kod dječaka smatra „normalnim“, što može dovesti do manje reakcije na vršnjačko nasilje. Uznemiravanje i seksualizovani komentari prema djevojčicama mogu se minimizirati kao „šala“ ili „dječačko ponašanje“.

3. Rodne nejednakosti u digitalnom okruženju - djevojčice su češće izložene onlajn seksualnom uznemiravanju, ucjenama i zloupotrebi fotografija dok su dječaci češće izloženi pritisku da učestvuju u rizičnim ili agresivnim onlajn izazovima kako bi dokazali „muškost“. Nedovoljna digitalna pismenost kod roditelja i nastavnika može dovesti do nedovoljne zaštite djece od rodno specifičnih rizika.

4. Nejednak pristup podršci i resursima - djevojčice koje dožive nasilje mogu se suočiti sa stigmom, okrivljavanjem žrtve ili strahom od osude. Dječacima se rjeđe nudi psihološka podrška jer se pretpostavlja da treba da budu „otporniji“.

5. Nedovoljna rodno osjetljiva politika i praksa u obrazovnim institucijama - školski programi i procedure ponekad ne prepoznaju specifične oblike rodno zasnovanog nasilja, kao što su seksualno uznemiravanje ili onlajn rodno zasnovano nasilje. Nastavnici i vaspitači su nedovoljno obučeni za prepoznavanje rodničkih aspekata nasilja.

6. Uticaj društvenih normi i medija - mediji i društvene mreže često reprodukuju stereotipe koji normalizuju kontrolu, ljubomoru ili agresiju u odnosima. Pritisak na djevojčice u vezi sa izgledom i seksualizacijom u onlajn prostoru može povećati rizik od uznemiravanja i zloupotrebe.

7. Ograničeno učešće djece u donošenju odluka - glas djevojčica se ponekad manje uzima u obzir u školskim i društvenim aktivnostima. Dječaci mogu biti pod pritiskom vršnjaka da ne učestvuju u programima koji promovišu nenasilje i emocionalnu pismenost.

U okviru Operativnog cilja 2.1- prepoznati rodno uslovljene prepreke i rizike koji se odnose na: Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima

1. Međunarodni pravni standardi i obaveze

Ratifikovani međunarodni instrumenti obavezuju države da razvijaju zakonodavstvo koje štiti djecu od svih oblika nasilja. Ključni standardi uključuju: Konvenciju o pravima djeteta (CRC), Lanzarote konvenciju o zaštiti djece od seksualne eksploatacije, Istanbulske konvencije o sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, Evropsku strategiju o pravima djeteta.

Međunarodni standardi zahtijevaju nultu toleranciju na nasilje nad djecom i sveobuhvatnu zaštitu od fizičkog, psihičkog i seksualnog nasilja.

2. Postojanje nacionalnih strategija i politika. Vlada Crne Gore, usvojila je prvu Strategiju za prevenciju i zaštitu djece od nasilja (2019-2023) kao i Strategiju za prevenciju i zaštitu djece od nasilja (2025-2029)

3. Potrebno je jačanje institucionalnih mehanizama, međuresorne saradnje, koordinacija između policije, pravosuđa, socijalnih službi i obrazovanja, institucije Ombudsmana.

4. Međunarodne organizacije koje podržavaju jačanje sistema zaštite djece i saradnju između sektora zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i pravosuđa su: UNICEF, UN Women, Savjet Evrope i takođe pružaju tehničku podršku u izradi strateških dokumenta i harmonizaciji zakonodavstva

5. Posljednjih godina raste javna svijest o rodno zasnovanom nasilju kroz rad civilnog društva, medijsko izvještavanje.

6. Smanjuju se rodni stereotipi i patrijarhalne norme, tolerisanje nasilja kao metode disciplinovanja, normalizacija fizičkog kažnjavanja djece, nejednak položaj djevojčica i dječaka u nekim kontekstima ali istraživanja pokazuju da značajan procenat djece i dalje doživljava fizičko ili emocionalno kažnjavanje u porodici.

7. Neadekvatna primjena postojećih zakona. Zakonodavstvo postoji, ali je implementacija ograničena, nedostaju resursi obuke.

8. Nedostatak rodno razdvojenih podataka, ograničena statistika o rodnim aspektima nasilja nad djecom.

9. Ograničeni institucionalni kapaciteti, nedovoljan broj stručnih radnika, nedostatak specijalizacija za sudija i tužilaca, nedovoljno razvijene usluge podrške.

10. Politizacija rodne politike - otpor prema konceptu rodne ravnopravnosti, javne debate koje mogu usporiti reforme.

11. Nedovoljna zaštita najranjivijih grupa djevojčica, djece sa invaliditetom, romske djeca, djece u institucijama.

12. Nedostatak finansijskih resursa - ograničeni budžeti za razvoj socijalnih usluga i nedostatak sredstava za preventivne aktivnosti.

13. Sekundarna viktimizacija djece - neadekvatni postupci u pravosudnom sistemu, više saslušanja djeteta, nedostatak prilagođenih procedura.

U okviru Operativnog cilja 2.2 prepoznati rodno uslovljene prepreke i rizike koji se odnose na: Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i ins

U procesu unapređenja kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju i odgovor na nasilje nad djecom, identifikovane su određene rodno uslovljene prepreke i rizici koji mogu uticati na efikasnost mehanizama prijavljivanja i dostupnost usluga podrške.

Prije svega, društvene norme i rodni stereotipi mogu uticati na percepciju i prepoznavanje nasilja nad djecom. U pojedinim slučajevima nasilje nad djevojčicama, posebno seksualno nasilje ili uznemiravanje, može biti nedovoljno prepoznato ili prijavljeno zbog straha od stigmatizacije i okrivljavanja žrtve. Istovremeno, stereotipi o „snazi“ i „otpornosti“ dječaka mogu dovesti do toga da se nasilje nad dječacima, naročito seksualno nasilje ili nasilje među vršnjacima, rjeđe prijavljuje i prepoznaje.

Dodatni izazov predstavlja nedovoljna rodna senzitivnost u institucionalnom odgovoru, uključujući ograničene kapacitete stručnjaka u sektorima socijalne i dječje zaštite, obrazovanja, zdravstva, policije i pravosuđa za prepoznavanje specifičnih oblika rodno zasnovanog nasilja nad djecom. Nedostatak kontinuiranih obuka i standardizovanih protokola može otežati pravovremenu identifikaciju rizika i adekvatno planiranje podrške.

Mehanizmi prijavljivanja nasilja mogu biti nedovoljno dostupni ili prilagođeni djeci, što dodatno otežava prijavljivanje. Strah od stigme, nepovjerenje u institucije i nedostatak povjerljivih kanala za prijavu mogu posebno obeshrabriti djevojčice i dječake da prijave nasilje.

Takođe, postoje interseksijski rizici koji dodatno povećavaju ranjivost pojedinih grupa djece. Djeca sa invaliditetom, djeca iz romske i egipćanske zajednice, djeca u institucijama ili djeca iz ruralnih sredina mogu se suočavati sa dodatnim preprekama u pristupu zaštiti i podršci.

Prepoznavanje navedenih prepreka i rizika predstavlja osnov za razvoj rodno senzitivnih politika, obuka za stručnjake, unapređenje mehanizama prijavljivanja i razvoj dostupnih i specijalizovanih usluga podrške za djecu **titucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima**

Operativni cilj 2.3: Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring, evaluaciju i istraživanje.

1. Ograničen pristup informacionim tehnologijama – u pojedinim sredinama žene i djeca su u riziku od socijalne isključenosti, posebno u ruralnim područjima. Mogu imati ograničen pristup digitalnim uređajima, internetu ili digitalnim vještinama. Ovakve okolnosti mogu uticati na njihovu sposobnost da koriste funkcionalnosti informacionog sistema (e-socijala), podnose zahtjeve elektronskim putem ili prate status svojih prava.

2. Integracija rodne perspektive u upravljanje podacima i odlučivanje – prilikom unapređenja informacionog sistema neophodno je obezbijediti prikupljanje i analizu rodno razvrstanih podataka, kako bi se omogućilo praćenje ravnopravnosti u pristupu pravima i uslugama. Nedovoljna zastupljenost žena u procesima planiranja i razvoja sistema može dovesti do zanemarivanja specifičnih potreba korisnica.

Iako formalne prepreke zasnovane na rodu nijesu identifikovane, postoje društveni i tehnološki faktori koji mogu uticati na ravnopravno korišćenje funkcionalnosti informacionog sistema socijalnog staranja. Stoga je neophodno integrisati rodnu perspektivu u dizajn, implementaciju i dalji razvoj sistema e-socijala.

Opšti zaključak:

Tokom implementacije Akcionog plana za 2025. godinu nisu identifikovane normativne prepreke koje bi direktno diskriminisale djecu po osnovu roda. Međutim, identifikovani su indirektni rodno uslovljeni rizici koji proističu iz:

- tradicionalnih rodnih uloga;
- ekonomske zavisnosti žena;
- dvostruke diskriminacije žena sa invaliditetom;
- ograničen pristup informacionim tehnologijama.

Preporučuje se da se u 2026. godini dodatno integriše rodno odgovorno budžetiranje i sistematsko prikupljanje rodno razvrstanih podataka radi preciznijeg praćenja uticaja javne politike na djevojčice i dječake.

IV TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJ 1	<i>Do 2029. godine, dječaci i djevojčice su osnaženi da ostvaruju svoja prava i djeluju kao aktivni subjekti kako bi živjeli bez nasilja, u porodici i društvu</i>		
Operativni cilj 1	Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2018)	Ostvarena vrijednost (2027)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2029)
% majki/lica koja brinu o djetetu koje smatraju da je fizičko kažnjavanje neophodno	10% (2018.)	7% (2027.)	5% (2029.)

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1.1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorn e za sprovođe nje aktivnosti	Datum počet ka	Planira ni datum završet ka	Status realizacije			Novi rok za realizac iju (uz odgova rajuće obrazlo ženje)	Sredstv a planiran a	Sredstv a realizov ana	Izvor finansiranj a	Preporuke za naredni period sprovođen ja
1.1.1 Podizanje svijesti javnosti o rodnoj ravnopravnosti i rodno uslovljenim različitim vidovima nasilja u porodici kroz sprovođenje kampanja i obuka u sistemu socijalne zaštite, obrazovnom	Pripremljena i sprovedena nacionalna kampanja informisanja i podizanja svijesti javnosti i sprivedene obuke Javnost informisana putem elektronskih i štampanih medija, tribina i publikacija o razmjerama i posljedicama rodno	ZZSD, MSSD, MZ, MPNI, NVO	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Navedene aktivnosti nisu dospjele za realizaciju.				30.000,0 0 eura		Donatorska (EU fondovi) i budžetska sredstva	

sistemu, policiji i NVO sektoru	zasnovanog nasilja u porodici nad djecom. Pripremljeni i podijeljeni video informativni materijali. Uključene istaknute javne ličnosti u aktivnosti.									
1.1.2 Promovisanje nenasilnog vaspitanja i jačanje pozitivnih roditeljskih praksi i vještina kroz kampanje i obuke u sistemu socijne zaštite, obrazovnom sistemu, policiji i NVO sektoru	Pripremljena i sprovedena nacionalna kampanja informisanja i podizanja svijesti javnosti i sprovedene obuke Javnost informisana putem elektronskih i štampanih medija, tribina i publikacija o razmjerama i posljedicama nasilja i značaju borbe protiv nasilja nad djecom. Pripremljeni i dijeljeni video informativni materijali.	ZZSD, MSSD, MZ, MPNI, NVO	I kvartal 2026	IV kvartal 2026.	Navedene aktivnosti nisu dospjele za realizaciju.		25.000,00 eura		Donatorska i budžetska sredstva	

	Istaknute javne ličnosti uključene u aktivnosti									
1.1.3 Sprovođenje nacionalne kampanje za prevenciju vršnjačkog nasilja/nasilja među djecom.	Pripremljena i sprovedena nacionalna kampanja za mirno rješavanje sporova među vršnjacima. Djeca i njihovo mišljenje uključeni u kampanju. Uspostavljena veb stranica s relevantnim informacijama o prepoznavanju i prijavljivanju međuvršnjačkog nasilja. Pripremljeni i podijeljeni video informativni materijali.	MPNI, MZ, MSSD, ZZSD, NVO	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Navedene aktivnosti nisu dospjele za realizaciju.		25.000,00 eura		Donatorska sredstva i budžet	

Operativni cilj 1.2	Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2018)	Ostvarena vrijednost (2027)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2029)

% djece starosti 1–14 godina koja su tokom mjeseca koji je prethodio istraživanju pretrpjela emocionalno ili fizičko nasilje kao oblik kažnjavanja

66%
(2018.)

60%

56%

43%
(2018.)

40%
17%

37%
14%

% školske djece svjedočilo nasilju u svojoj školi

17%
(2018.)

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1.2	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje	Datum početka	Planirani datum završetka	Status Realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
---	--	--------------------------------------	---------------	---------------------------	--------------------	--	--------------------	----------------------	--------------------	---

		aktivnosti				obrazlo ženje)				
1.2.1 Podrška realizaciji projekata za djecu i mlade na konkursima u oblasti kulture.	Realizovan namjenski konkurs podrške za razvoj kulture djece i mladih – broj sufinansiranih projekata (minimum 30). Postignute vrijednosti: Utvrđen dodatni kriterijum afirmacije stvaralaštva za djecu i mlade na drugim konkursima MKM – broj sufinansiranih projekata (minimum 15). Postignute vrijednosti:	Ministarstvo kulture i medija (MKM)	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Postignute vrijednosti: Realizovan je namjenski konkurs za sufinansiranje projekata i programa u oblasti kulture i umjetnosti „Programi za djecu i mlade“. Konkurs je objavljen 19.9.2025, rok za podnošenje prijave bio je 19.10.2025, a Odluka je donijeta 25.12.2025. Na adresu Ministarstva pristigle su 63 prijave projekata i programa, a sufinansirano je 35 projekata i programa. Postignute vrijednosti: Dodatni kriterijum za vrednovanje projekata – afirmacija stvaralaštva za djecu i mlade, utvrđen je na dva od šest konkursa MKM za sufinansiranje projekata/programa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2025.		150.000,00 eura	226.765 € za 35 projekata	Budžetska sredstva	Javne konkurse za 2026. godinu objaviti u IV kvartalu 2025. godine.
			I kvartal 2025.	II kvartal 2025.			75.000,00			

					godini (Pozorišna djelatnost i Književnost, književno prevođenje i časopisi za kulturu i umjetnost), na kojima je sufinansirano 14 projekata za djecu i mlade, a na još tri konkursa (Muzička i muzičko-scenska djelatnost, Razvoj kulture na sjeveru i Kulturno-umjetničke manifestacije i festivali) podržano je 25 projekata koji se odnose na djecu i mlade, što čini ukupno 39 projekata.			183.935 € za 39 projekata		
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

1.2.2 Sprovesti analizu i evaluaciju realizacije projekta „Škola bez nasilja.“	Analiza i evaluacija programa sprovedena. Shodno Analizi, predloženi programi za prevenciju nasilja nad djecom u školama kroz baze dobijenih rezultata i preporuka analize i evaluacije.	MPNI	IV kvartal 2025.	II kvartal 2026	MPNI će započeti aktivnosti.		10.000,00 eura		Budžetska sredstva i donatorska sredstva	Preporučuje se MPNI da u što kraćem period započne sa sprovođenjem predloženih programa za prevenciju nasilja nad djecom u školama kroz baze dobijenih rezultata i preporuka

										analize i evaluacije.
1.2.3 Realizacija istraživanja s preporukama o planiranju programa za bezbjednost djece.	Realizovano istraživanje o riziku, obimu i uticaju viktimizacije seksualnog zlostavljanja djece onlajn putem u Crnoj Gori – Rezultati „Disrupting Harm“ istraživanja. Postignute vrijednosti:	MUP, MP, MSSD, MZ i MPNI	II kvartal 2025.	II kvartal 2026.	U 2024. godini UNICEF je, zajedno sa Vladom Crne Gore, pokrenuo jedinstveno istraživanje sa ciljem razumijevanja razmjera i prirode onlajn seksualne eksploatacije i zlostavljanja djece, sa posebnim fokusom na iskustva djece imladih. Ovo istraživanje se sprovodi u 25 zemalja širom svijeta i zadovoljstvo nam je što je Crna Gora jedna od njih. Studiju realizuju UNICEF Innocenti – Globalna kancelarija za istraživanja, ECPAT International – globalna mreža organizacija koja radi na okončanju seksualne eksploatacije djece, i IINTERPOL – u bliskoj saradnji sa nacionalnim partnerima. Organizovana je validaciona radionica u decembru 2025. Godine gdje su predstavljeni nacrti nalaza i preporuka sa svim relevantnim nacionalnim partnerima. U	600.000,00 eura	253.000 eura	Donatorska sredstva i budžetska sredstva		

					aprilu 2026. Godine, istraživanje će biti javno objavljeno i nalazi predstavljeni svim partnerima Vlade Crne Gore i nevladinom sektoru					
1.2.4 Osnažiti i razviti programe i usluge podrške u svim jedinicama lokalne samouprave za prevenciju nasilja nad djecom i usluge intenzivne stručne podrške porodicama	Izrađena analiza potreba lokalne zajednice u vezi s programima i uslugama podrške. Razvijena 3 pilot programa/usluge Pilotirana 3 pilot programa/usluge u 3 regiona.	ZZSZ, lokalna samouprava, Zajednica opština, NVO, MSSD, MPNI	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Navedene aktivnosti nisu dospjele za realizaciju.	Budžetska sredstva	150.000,00 eura		Budžetska sredstva	
1.2.8 Kreiranje programa za prevenciju vršnjačkog nasilja/nasilja među djecom u školama i onlajn prostoru i jačanje otpornosti djece u svim školama.	Pogran emocionalnog razvoja učenika „Moje vrijednosti i vrline“ implemetiran u sve škole. Razvijena dodatna 2 programa i pilotirana u 3 regiona	MPNI, ZZSD, MUP, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i Zavod za školstvo.	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	ZZŠ - Proces akreditacije novih programa stručnog usavršavanja nastavnika su u toku. U konkursu se nalazi više programa koji se odnose na prevenciju vršnjačkog nasilja u školama i onlajn prostoru.		20.000,00 eura		Donatorska i budžetska sredstva	

	Postignute vrijednosti:				Službenici Grupe za suzbijanje krivičnih djela visokotehnološkog kriminala su u cilju prevencije i zaštite djece, tokom 2025. godine, održali predavanja u obrazovnim institucijama na teritoriji Opštine Podgorica i Zeta, na temama „Sajber nasilje, „Bezbjedno surfovanje internetom“ i „ Prevencija radikalizma i širenja govora mržnje na internetu“. Navedenim predavanjima je prisustvovalo oko 300 učenika osnovnih i srednji škola. Službenici Uprave policije održali su 83 predavanja na temu Vršnjačkog nasilja u školama na teritoriji CG.					
1.2.9 Sprovođenje preventivnih programa za sprečavanje	Pripremljeni program edukacije u cilju prevencije ranih, ugovorenih i prinudnih brakova i dječjeg prosjačenja za	MLJMP, MUP, pravosuđe, obrazovan	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Pripremljeni program edukacije u cilju prevencije ranih, ugovorenih i prinudnih brakova i dječjeg prosjačenja za stručnjake u pet sektora.		30.000,00 e	<u>U prvom narativnom izvještaju</u>	Donatorska i budžetska sredstva	

štetnih praksi, kao što su rani, ugovoreni i prinudni brakovi i dječje prosjačenje u svim porodicama, posebno među romskom populacijom.	stručnjake u pet sektora. Sprovedena obuka romskih medijatora, nevladinih organizacija i stručnih edukativnih službi na lokalnom nivou. Implementirani i pilotirani programi za sprečavanje ranih, ugovorenih i prisilnih brakova i dječjeg prosjačenja u 3 pilot opštine. Postignute vrijednosti:	je, policija, CSR, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i NVO			Sprovedena obuka romskih medijatora, nevladinih organizacija i stručnih edukativnih službi na lokalnom nivou. Implementirani i pilotirani programi za sprečavanje ranih, ugovorenih i prisilnih brakova i dječjeg prosjačenja u 3 pilot opštine. Postignute vrijednosti: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava finansijski je podržalo projekat NVO „Centar za romske inicijative“ pod nazivom „Udruženi u borbi protiv nasilja i dječjih brakova“ u iznosu od 19.980 eura, a čiji je glavni cilj sprovođenje licenciranog programa za sprječavanje ranih, ugovorenih i prisilnih brakova, kao i borbe protiv nasilja u porodici. Aktivnosti će se sprovoditi tokom 2025-2026. godine u više opština u Crnoj Gori. MLJMP je podržalo i NVO „Udruženje za podršku			<u>utrošen</u> <u>a</u> <u>sredstv</u> <u>a su</u> <u>3.101,5</u> <u>0 eura.</u> <u>Još</u> <u>uvijek</u> <u>nije</u> <u>stigao</u> <u>izvješta</u> <u>i o</u> <u>stepen</u> <u>u</u> <u>realizac</u> <u>ije.</u> <u>U</u> <u>prvom</u>	
--	---	---	--	--	--	--	--	---	--

				Roma i Egipćana iz Berana" sa projektom „Obrazovanjem do pune integracije RE populacije“ u iznosu od 19.536 eura. Takođe i NVO „OFK Nikšić – Fudbal DA, droga NE“, sa projektom „Osnovne obuke o digitalnoj pismenosti za Rome i Egipćane, saradnike socijalne inkluzije Roma i Egipćana“ u iznosu 19.956 eura. Aktivnosti za navedene projekte će se sprovoditi tokom 2025-2026. godine. NVO „Centar za romske inicijative“ pod nazivom „Udruženi u borbi protiv nasilja i dječijih brakova“ 48 ispitanika iz relevantnih institucija i nevladinog sektora iz 4 (Bijelo Polje, Berane, Bar i Tivat) opštine upoznato je sa značajem pravovremenog reagovanja u suzbijanju nasilja i dječijih ugovorenih brakova. NVO „Udruženje za podršku Roma i Egipćana iz Berana“ je održalo 26.09.2025 i 02.10.2025 godine., motivacionu informativnu radionicu za			<u>narativ</u> <u>nom</u> <u>izvješta</u> <u>ju</u> <u>utrošen</u> <u>a</u> <u>sredstv</u> <u>a su</u> <u>8.406,0</u> <u>0 eura.</u> <u>Još</u> <u>uvijek</u> <u>nije</u> <u>stigao</u> <u>izvješta</u> <u>i o</u> <u>stepen</u> <u>u</u> <u>realizac</u> <u>ije.</u>	
--	--	--	--	--	--	--	--	--

					djecu RE populacije o zaštiti od nasilja u porodici i dječijih/prinudnih/prijevremenih ugovorenih brakova i prosjačenja na ulici. Radionici je prisustvovalo 16oro djece romske pripadnosti. Sprovođenje istraživanja o pojavama maloljetničkih brakova među pripadnicima romsko-egipćanske populacije u Beranama, dalo je rezultat na 100 ispitanika da je najčešći uzrast za sklapanje ranih brakova između 15-17 godine (36%), prije 15te godine (16%), a nakon 18te godine (48%).				
1.2.10 Razvijanje programa i usluga prevencije za rad s djecom u riziku da dođu u sukob sa zakonom.	Urađena komparativna analiza dobre prakse zemalja EU i predložen program. Primjena predloženih programa na centralnom i lokalnom nivou. Postignute vrijednosti:	ZZSZ, MSSD, MPIN, MZ, MUP, MP, NVO i lokalna samouprava	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	U skladu sa metodologijom za izbor konsultanata, izabrani konsultanti koji će odgovoriti zadatku; potpisani ugovori, izrađena metodologija		50.000,00 eura	Utrošeno 6.809,5 eura	Budžetska i donatorska sredstva

1.2.11 Razvijanje programa za postpenalnu pomoć i programa za djecu u sukobu sa zakonom.	Urađena analiza dobrih praksi u EU. Programi i protokoli razvijeni na centralnom i lokalnom nivou. Postignute vrijednosti:	ZZSZ, MP, UIKS, Centar za alternativno rješavanje sporova, , Zavod za zapošljavanje, Zavod za školstvo, MPIN, MZ, MUP, NVO i lokalna samouprava	III kvartal 2025	III kvartal 2026.	U septembru 2024. godine, Ministarstvo pravde je sa Nevladinom organizacijom "Juventas" potpisalo Memorandum o saradnji na realizaciji projekta "Održiva podrška bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem uspješne reintegracije – ReCover 2". Opšti cilj projekta je povećanje opsega postojećih i uvođenje novih usluga socijalne zaštite na lokalnom nivou usmjerenih ka osobama u zatvoru, bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom. Specifični fokusi projekta odnose se na pružanje podrške osobama u zatvoru u pripremi za otpust i reintegraciju u društvo, kao i djeci u sukobu sa zakonom u procesu resocijalizacije. Takođe, projekat je usmjeren ka povećanju institucionalnih kapaciteta za adekvatno planiranje i	50.000,00 eura	Za realizaciju navedene obuke utrošeno je app 500,00 iz budžeta MUP	Budžet i donatorska sredstva	
--	--	--	------------------	-------------------	--	----------------	--	------------------------------	--

					upravljanje podrškom bivšim zatvorenicima/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem postizanja kvalitetnijeg i dostojanstvenijeg života. Osim sa Ministarstvom pravde, NVO "Juventas" je potpisalo pojedinačne memorandume i sa drugim relevantnim institucijama (između ostalog: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, ustanove socijalne i dječije zaštite, centri za socijalni rad itd.) Navedenim memorandumom je određeno da će u periodu od avgusta 2024. godine do avgusta 2025. godine potpisnici sarađivati kroz kontinuiranu komunikaciju i aktivno učešće u radu Mreže pružalaca socijalnih i zdravstvenih usluga za pomoć pri reintegraciji bivših zatvorenika/ca.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					službenika sa maloljetnim licima, 19. novembra, za 20 službenika/ca MUP/UP;					
1.2.12 Obezbeđivanje podrške NVO u razvijanju i primjeni programa koji dovode do prevencije nasilja.	Javni konkurs za finansiranje projekata i programa NVO za razvijanje i primjenu programa koji dovode do prevencije nasilja otvoren. Grantovi dodijeljeni za najmanje 10 NVO.	MSSD, MPNI, MZ i NVO	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	MPNI - U okviru sektorske analize <i>Razvoj i unaprjeđenje digitalne kompetencije</i> zastupljena je prevencija sajber nasilja.		100.000,00 eura		Budžetska sredstva	
1.2.13 Procjena kapaciteta i resursa za pomoć djeci s poremećajima mentalnog zdravlja, neurorazvojnim poremećajima i zloupotrebom supstanci od strane zdravstvenog sistema.	-Izrada analize za procjene kapaciteta i resursa za pomoć djeci s poremećajima mentalnog zdravlja, neurorazvojnim poremećajima i zloupotrebom supstanci od strane zdravstvenog sistema. - Programi i protokoli razvijeni na centralnom i lokalnom nivou. Postignute vrijednosti:	MZ	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Kontinuirana realizacija obuka“ teorijska edukacija o neurorazvojnim poremećajima kod djece „ u kojima je edukovano više od 250 predstavnika (pedijatri, medicinske sestre, vaspitači, socijalni radnici, psiholozi, medicinske sestre u vrtićima)		30.000,00 eura	30.000,00 eura (ovo su sredstva koja su obezbijeđena iz Strategije ranog razvoja djeteta i ja tačno ne mogu da kažem koliko sredstava je utrošen	Budžet i donatorska sredstva	

								o, svakako ako se na to misli, računam da je oko 100.000,00e utrošeno za protekli period od 3 godine)		
1.2.14 Obezbjedivanje specijalnog tretmana djece koja su počinila krivična djela u okviru zdravstvenog sistema, u skladu sa čl. 28 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.	Obezbjedivanje specijalizovanog tretmana	MZ	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.			30.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	Preporučuje se MZ da u što kraćem period započne sa obezbjeđivanjem specijalizovanog tretmana djece koja su počinila krivična djela u okviru zdravstvenog sistema, u

										skladu sa čl. 28 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

STRATEŠKI CILJ 2	Do 2029. godine, unapređivanje prevencije i zaštite sve djece od svih oblika nasilja u svim sektorima			
Operativni cilj 2.1	Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima			
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost (2027)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2029)	
	32,5%	20%	16%	
romskih djevojčica i dječaka uzrasta 15–19 godina trenutno u braku ili u braku (razvrstano po polu)	15,8%	10%	7,5%	

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2.1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

2.1.1 Inicirati promjene Zakona o upravnom postupku da bi se omogućilo da djeca postanu stranke u postupku.	Izraditi analizu potrebe za izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku. Izraditi predlog izmjena i dopuna Zakona o upravnom postupku. Postignute vrijednosti:	MJU	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.			10.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se MJU da pristupi izradi analize potreba za izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku.
2.1.2 Ažurirati Standardne operativne procedure (SoP) za postupanje s djecom migranata i izbjeglica i žrtava trgovine ljudima.	SoP ažurirani i diseminirani u sve relevantne institucije. Postignute vrijednosti:	MUP, ZZSD, NVO, MZ, MPNI	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Održani sastanci institucija u prihvatnom Centru za potrebe azuriranja SOP za postupanje sa djecom migranata, revidirani SOP sa dopunama.		10.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	
2.1.3 Ažurirati smjernice u slučajevima dječjih brakova koje su izrađene od strane	Smjernice ažurirane i diseminirane u sve relevantne institucije.	MUP, MSSD, MLJMP, MUP	IV kvartal 2025.	II kvartal 2026.			20.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se MUP-u da organizuje obuke o

Ministarstva unutrašnjih poslova.	Organizovati obuke o primjeni smjernica. Najmanje 2 obuke sa 60 učesnika. Postignute vrijednosti:									primijeni smjernica sa što većim brojem učesnika za zaposlene u MSSD, MLJMP, MUP.
2.1.4 Izraditi Mapu puta s definisanjem izmjene propisa, protokola i standardnih operativnih procedura za rad profesionalaca u Barnahusu.	Inicirati izmjene zakonskih i podzakonskih akata i propisa potrebnih za uspostavljanje usluge Barnahus. Izrada pravilnika za rad Barnahusa. Postignute vrijednosti:	MSSD, MPNI, MZ, MUP, MP i NVO	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026	Usvojene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, takođe se radi na izradi standarda za Barnahus a konačna realizacija ove aktivnosti je planirana za IV kvartal 2026. godine.		25.000,00 eura		Budžetska i donatorska (EU fondovi) sredstva	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 2.2	Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima								
Indikator učinka	Bazna vrijednost	Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja			Finalna vrijednost				

Broj djece koja su dobila cjelokupnu multisektorsku uslugu kroz Barnahus

0

0

6

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2.2	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovara juće	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

								obrazloženje)				
--	--	--	--	--	--	--	--	---------------	--	--	--	--

2.2.1 Sprovođenje edukacije za zaposlene u medijima u cilju unapređivanja kvaliteta izvještavanja o djeci.	Broj obuka na kojima su zaposleni u medijima stekli dodatno znanje i iskustva o etičkom izvještavanju o djeci (minimum dvije). Broj zaposlenih u medijima – polaznika obuka (minimum 60). Postignute vrijednosti:	Ministarstvo kulture i medija (MKM), Agencija za elektronske medije (AEM) i NVO	III kvartal 2025. .	IV kvartal 2025	I kvartal 2026. (Obuke za zaposlene u medijima nisu organizovane u planiranom roku iz razloga što je u navedenom periodu MKM imalo kontinuirane aktivnosti u vezi s implementacijom relevantnih uredbi EU, kao i javnog konkursa za raspodjelu sredstava za štampane medije i internetske publikacije. Takođe, budući da je tender za organizovanje		15.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	Preporučuje se MKM da započne sa edukacijama za zaposlene u medijima u cilju unapređivanja kvaliteta izvještavanja o djeci.
---	---	---	---------------------	-----------------	--	--	----------------	--	---------------------------------	---

					obuka u okviru Medijske strategije Crne Gore 2023–2027. i pratećeg Akcionog plana realizovan u IV kvartalu 2025, plan obuka, koji sadrži i predmetne obuke, je revidiran, tako da je njihova realizacija predviđena do kraja I kvartala 2026. godine.)					
2.2.2 Sprovođenje edukacija za jačanje kapaciteta profesionalaca u primjeni SoP: poboljšanje identifikacije prijavljivanja, stručna procjena bezbjednosti djece, podrška djeci žrtvama svih formi nasilja, uključujući i	Broj obuka na kojima su zaposleni u 5 relevantnih sektora (obrazovanje, socijalni rad, zdravstvo, pravosuđe, policija) stekli znanje –minimum 3. Broj zaposlenih – polaznika obuka (minimum 80 u svih 5 sektora). Postignute vrijednosti:	ZZSD, MSSD, MUP, NVO, MZ, MPNI, Centar za obuku i sudstvu i državnom tužilaštvu i Zavod za školstvo	I kvarta I 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovani akreditovani programi obuka: 1.Program obuke o međusektorskoj saradnji u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorišćavanja za u četiri navrata za 46 učesnika. 2.Realizovana obuka u pet navrata na temu“Program obuke za		10.000,00 eura Obuke su dominantno organizovane od strane međunarodnih organizacija, pa ne raspolažemo		Budžetska i donatorska sredstva	

onlajn nasilje nad djecom prema uzrastu.					sprovođenje Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u porodic“ za ukupno 59 učesnika) 3. Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici baziran na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava u dva navrata za 18 učesnika; 4.Realizovan akreditovan program“Intervencije u krizi“ u dva navrata za 23 učesnika; 5.Realizovani akreditovani program obuke ” Primjena savremenih principa u radu sa osobama koje su doživjele traumu u četiri		informacijama koliko je za potrebe realizacije istih bilo utrošeno sredstava iz donacija			
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

				navrata za ukupno 53 učesnika); Program obuke za pružanje podrške ženama sa iskustvom nasilja u porodici u skladu sa principima dužne pažnje, u dva navrata za 22 učesnika; Unapređenje socijalne kohezije kroz prevenciju rodno zasnovanog nasilja, zaštitu od porodičnog nasilja sa fokusom na zaštitu djece, realizovana u dva navrata za 25 učesnika; Program obuke za rad sa maloljetnicima koji su sa problemima u ponašanju, za 14 učesnika; Prema podacima kojima raspolaže Direkcija za obuke i stručno usavršavanje službenici UP su						
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

				tokom izvještajnog perioda pohađali: Prevenција i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, 12 policijskih službenika Nasilje u porodici, 31 policijski službenik Trgovina ljudima sa akcentom na zaštitu žrtava i imovinsko pravni zahtjev, 2 i Obuku o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, 1 policijski službenik Radionicu za predstavnike Državnog tužilaštva i Uprave policije na temu "Monitoring, analiza zakonodavnog okvira i zagovaranje zasnovano na dokazima u vezi sa torturom i rodno zasnovanim nasiljem, 1 policijski službenik					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					Analiza sistema i planiranje dezintegracije mreža za krijumčarenje migranata, trgovinu ljudima i šverc narkotika Balkanskom rutom, 2 policijskih službenika Sprečavanje i suzbijanje seksualne eksploatacije i zlostavljanje djece, 2 policijskih službenika Borba protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata, 1 policijski službenik Obuka o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, 1 policijski službenik Seksualna eksploatacija djece", 2 policijskih službenika Prevenција u borbi protiv trgovine					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				ljudima, 1 policijski službenik Identifikacija i suzbijanje trgovine malokalibarskim i lakim oružjem, te konvencijalnom municijom & borba protiv trgovine ljudima, 8 policijskih službenika Poboljšavanje identifikacije žrtava trgovine ljudima, 1 policijski službenik Moderno ropstvo i trgovina ljudima, 3 policijskih službenika U toku 2025. godine, službenici Grupe za suzbijanje krivičnih djela visokotehnoškog kriminala, aktivno su učestvovali u implementaciji platforme Help4U. Predmetna aktivnost se sprovodi u organizaciji AP Twins- EUROPOL i ista podrazumijeva kreiranje web stranice koju je					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				moguće koristiti u formatu desktop ili mobilne aplikacije, a koja bi pomogla maloljetnim žrtvama: - online seksualnog grooming-a; - seksualne ucjene i eksploatacije i - distribucije materijala označenog kao dječja pornografija. Naime, Help4U je digitalna platforma koja omogućava korisnicima ili žrtvama putem unapred definisanih pitanja, da na nacionalnom jeziku, kreiraju personalizovane letke, koji sadrže uputstva, savjete i resurse podrške, obezbeđujući jednostavnost, privatnost i praktičnost. Dizajnirana je da pruži interaktivno iskustvo usmjereno					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

				na žrtvu. Ukratko, korisnici će dobiti uputstva, gdje mogu da traže pomoć u skladu sa svojim unosom podataka na Help4U platformi. Ono što je bitno napomenuti jeste da je unos informacija podijeljen u dvije starosne grupe, maloljetnici do 13 godina i mlađi, kao i tinejdžeri od 14 i više godina.					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

U odnosu na navedeno kreiran je i email nalog Help4U@policija.me.

U periodu od 14.05. do 15.05.2025.godine, tri službenika ove Grupe učestvovali su na obuci za trenere policije, sudija i tužilaca „Zaštita djece od online eksploatacije i zlostavljanja“ koja je održana u Podgorici u organizaciji Savjeta Evrope.

				U periodu od 23.10. do 24.10.2025. godine, jedan službenik ove Grupe je učestvovao na obuci „Seksualna eksploatacija djece“ koja je održana u Budvi, u organizaciji Savjeta Evrope. Broj obuka na kojima su zaposleni u 5 relevantnih sektora (obrazovanje, socijalni rad, zdravstvo, pravosuđe, policija) stekli znanje – minimum 3. Broj zaposlenih – polaznika obuka (minimum 80 u svih 5 sektora). Postignute vrijednosti: Zajednički sastanak EUUA- Meže ranjivosti i prijema i Godišnja konferencija mreže stručnjaka za ranjivost- obezbjeđivanje					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

					zaštitnih mjera i garancije za djecu u okviru Pakta o migracijama i azilu – novembar 2025 .godine – 2 službenika Direkcije za prihvrat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (novembar 2025. godine) „ Prihvat ranjivih osoba : procjena potreba i dizajniranje, prilagođavanje i preispitivanje individualnih planova prijema“- 1 službenik Direkcije za prihvrat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zastitom. Obuke su imale za cilj da edukuju službenike za izradu individualnih planova potreba za migrante, sa osvrtnom i na djecu						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

				migrante (novembar 2025. godina) Obuka „ Upravljanje kvalitetom,uslovi prijema djece bez pratnje, sa osvrtom na analizu novih publikacija“ „ Smjernice za prijem- operativni standardi i indikatori “ „ Vodič o ranjivosti u azilu i migracijama “- 3 službenika Direkcije za prihvatanaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom – mart 2025.godine. Regionalna konferencija na temu „ Rodno zasnovano nasilje “ koja je imala cilj da podigne svijest o RZN kao kritičnom pitanju u migracionim kontekstu – mart 2025. godina					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					MARRI - 1 službenika Direkcije za prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.					
2.2.3 Povećanje kapaciteta i resursa za pružanje psihosocijalne pomoći i podrške djeci žrtvama preko partnerstva s pružateljima usluga iz civilnog sektora na lokalnom nivou.	Kreirana najmanje 4 partnerstva s pružateljima licenciranih usluga psihosocijalne pomoći i podrške djeci žrtvama iz civilnog sektora na lokalnom nivou. Kapaciteti i resursi za pružanje psihosocijalne pomoći i podrške djeci žrtvama povećani. Postignute vrijednosti:	MSSD, NVO i lokalna samouprava	IV kvarta I 2025.	IV kvartal 2026.	Nije realizovano		40.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se MSSD da organizuje obuke za pružanje psihosocijalne pomoći i podrške djeci žrtvama nasilja u partnerstvu sa pružateljima usluga iz civilnog sektora na lokalnom nivou.

2.2.4 Unapređivanje uslova za zbrinjavanje djece žrtava nasilja kroz uspostavljanje centara za hraniteljstvo i usvojenje.	Unaprijeđeni uslovi za zbrinjavanje djece žrtava nasilja. Uspostavljen centar za hraniteljstvo i usvojenje. Pripremljen pravilnik rada centra za hraniteljstvo i usvojenje. Postignute vrijednosti:	MSSD, MUP, NVO, MZ i MPNI	III kvar tal 202 5.	Do kraja projekta	Usvojene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je predviđeno uspostavljanje Centra za hraniteljstvo.		50.000,0 0 eura		Budžetska i donatorska sredstva	
2.2.5 Proširivanje usluge „pomoć u kući“ za djecu čiji roditelji nijesu u stanju da se o njima staraju na teritoriji cijele Crne Gore.	Usluga proširena i dostupna u polovini opština na teritoriji Crne Gore. Postignute vrijednosti:	MS SD i NVO	II Kvar tal 202 5.	IV Kvartal 2025.	U 2025. godini licencirano je 10 pružalaca usluge za uslugu pomoć u kući za sve kategorije korinika (odrasla i stara lica, odrasla i stara lica sa invaliditetom, djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju). Od navedenih		600.000, 00 eura		Budžetska sredstva	

					samo je 1 pružalac usluge koju uslugu, između ostalih korisničkih grupa, pruža i djeci čiji roditelji nisu u stanju da se o njima staraju.					
2.2.6 Uspostavljanje usluga svratišta i dnevnih boravaka.	Otvorena i funkcionalna svratišta i dnevni boravci u 2 opštine.	MS SD, lokalne samouprave i NVO	IV kvartal 2025.	Završetak projekta			450.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se MSSD da ubrza aktivnosti na uspostavljanju svratišta i dnevnih boravaka u dvije opštine.
2.2.7 Uspostavljanje usluga Barnahus (Dječja kuća) za djecu žrtve nasilja.	Uspostavljena i funkcionalna Barnahus usluga u Podgorici za cijelu Crnu Goru.	MS SD/MP/Državno tužilaštvo/Vrhovni	IV kvartal 2025.	Završetak projekta			450.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se MSSD da ubrza aktivnosti na uspostavljanju Barnahus

		sud/ MU P/M Z/M UP, NV O i MP NI								- Dječje kuće.
2.2.8 Izgradnja kapaciteta stručnjaka iz Barnahusa za postupanje i rad s djecom koja su žrtve krivičnih djela na djeci prilagođen način.	Pripremljeni specijalizovani programi obuke za profesionalce. Realizacija programa za profesionalce koji rade u Barnahusu. Postignute vrijednosti:	Centar za obuku u sudstvu, Vrhovnom državnom tužilaštvu, MP, MSS Di MUP, NVO, MZ i MPNI	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Predvodjeno Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, i uz ucesce svih sektora zdravlja,pravodudja, unutrasnjih poslova, i ostalih partnera, razvijeni su Standardi (Nacionalne smjernice) iMapa puta za uspostavljanje Baranhus-a. Nakon sto se Standardi, odnosno Nacionalne smjernice usvoje na		50.000,00 eura		Budžetska i donatorska (EU fondovi) sredstva	

					Vladi, programi obuke bice razvijeni za posebne grupe profesionalaca u pravosudju, socijalnoj i djecjoj zastiti, zdravstvenom zastiti.					
2.2.9 Jačanje kapaciteta stručnjaka za multisektorski rad s djecom migrantima i izbjeglicama na osnovu Standardne operative procedure za postupanje s djecom migranata i izbjeglicama, te žrtvama trgovine ljudima.	Pripremljeni program obuke za profesionalce u svim sektorima. Profesionalci u svih 5 sektora su stekli znanje na obukama (minimum 3). Obučeno minimum 80 profesionalaca u svih pet sektora. Postignute vrijednosti:	ZZS D i MUP, MSS D, NVO, MZ, MPNI , Zavod za socijalnu i dječju zaštitu.	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Akreditovan program „Borba protiv trgovine ljudima – identifikacija i upućivanje žrtava trgovine ljudima“.Planirane realizacije u ovoj godini. Realizovano niz obuka i radionica u saradnji sa međunarodnim partnerima u oblasti azila i migracija Kontinuiran rad multisektorskog tima Centra za prihvatanje stranaca	12.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva		

					koji traže međunarodnu zaštitu u domenu azila i migracija, a u skladu sa SOP – om za postupanje s djecom migrantima i izbjeglicama, te žrtvama nasilja.					
2.2.10 Jačanje kapaciteta stručnjaka iz centara za socijalni rad za primjenu odredbi UN Konvencije o pravima djeteta i Konvencije SE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici kroz obuke	Pripremljeni priručnik i program obuke za profesionalce iz centara za socijalni rad. Socijalni radnici stekli su znanje na obukama. Obučeno minimum 80 stručnih radnika. Postignute vrijednosti:	ZZS D	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	U ovoj godini se planira izrada priručnika Akreditovan i dva puta realizovan program „Unapređenje socijalne kohezije kroz prevenciju rodno zasnovanog nasilja, zaštitu od porodičnog nasilja sa fokusom na zaštitu djece“ za 25 učesnika; Planira se nastavak		25.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	

					realizacije u 2026.					
2.2.11 Jačanje kapaciteta za obezbjeđivanje adekvatnog prihvatanja, tretmana i zaštite djece žrtava u skloništu za trgovinu djecom.	Akreditovan i realizovan program obuke. Profesionalci su stekli znanje na minimum jednoj obuci. Obučeno minimum 20 profesionalaca. Postignute vrijednosti:	MUP, MUP, NVO, MZ i ZZS D	IV kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Uprava za ljudske resurse je, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom socijalnog staranja i brige o porodici i demografije, a uz finansijsku podršku MO GIZ, izradila i akreditovala Program obuke za sticanje znanja i vještina stručnim radnicama i radnicima centara za socijalni rad za podršku žrtvama trgovine ljudima (Odluka br. 01-112/25-1622/1 od 24. aprila 2025). Ovaj program je namijenjen zaposlenima u	15.000,00 eura	15.000		Budžetska sredstva	

					centrima za socijalni rad u Crnoj Gori zaduženim za pružanje adekvatne pomoći žrtvama trgovine ljudima u okviru svojih nadležnosti. U narednoj fazi, realizovana je obuka stručnih radnica sa teritorije cijele Crne Gore po ovom akreditovanom programu. U obuci je učestvovalo 14 stručnih radnica, (ženskog pola), iz svih centara za socijalni rad u Crnoj Gori, koje će biti angažovane kao članice lokalnih timova za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.2.12 Jačanje kapaciteta advokata za obezbjeđivanje efikasne pravne zaštite djece žrtava svih vrsta nasilja i djece u sukobu sa zakonom primjenom zakonske regulative i pristupa prilagođenog djeci.	Pripremljeni/ revidirani programi obuke za advokate. Obučeno minimum 100 advokata. Postignute vrijednosti:	Advokat ska komora, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Obuke o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku organizovala je Advokatska komora CG. Pripremljeni/ revidirani programi obuke za advokate. Obučeno minimum 100 advokata.		25.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	
2.2.13 Promovisanje primjene alternativnih naloga za djecu u sukobu sa zakonom, shodno Zakonu o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku	Realizovane 4 obuke za 120 stručnjaka iz pravosudnog Sistema o primjeni i promociji alternativnih naloga - Obuka za 50% medijatora koji postupaju s djecom u sukobu sa zakonom - 2 okrugla stola s predstavnicima pravosuđa o promociji alternativnih naloga	Centar za obuku u sudstvu i tužilaštvu, MP, Centar za medijacij	IV kvartal 2025.	II kvartal 2026.	U 2025. godini, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu nije organizovao obuke na temu primjene odredaba Zakona o postupanju prema maloljetnicima, imajući u vidu da Zakon o		50.000,00 eura		Budžetska sredstva	Preporučuje se Centru za obuku u sudstvu i tužilaštvu nastavak aktivnosti u sprovođenju obuka.

	Postignute vrijednosti:	u			izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku još uvijek nije usvojen, te ovu aktivnost nije bilo moguće realizovati. Obuka na temu „Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku“ planirana je za 6. jul tekuće godine, koja će biti multidisciplinar na za sudije, državne tužioce, predstavnike Uprave policije i predstavnike stručnih službi.					
2.2.14 Jačanje kapaciteta nosilaca pravosudnih	Pripremljeni/	Centar za obuku u sudstvu i	III kvarta	III kvartal 2026.	Centar je u 2025. godini sproveo dvije Specijalizovane		30.000,00 eura	Dio troškova koje je pokrio Centar u	Budžetska i donatorska sredstva	

funkcija za obezbjeđivanje efikasne pravne zaštite djece u sukobu sa zakonom (u krivičnim i građanskim postupcima) primjenom zakonske regulative i međunarodnih standarda o pravosuđu po mjeri djeteta.	revidirani programi obuke za nosioce pravosudne funkcije. Obučeno minimum 100 nosilaca pravosudne funkcije. Obezbiđeno prisustvo obukama sudija i tužilaca specijalizovanih za postupanje s djecom, iz svakog suda i tužilaštva Postignute vrijednosti:	državnom tužilaštvu, Centar za alternativno rješavanje sporova	I 2025.	obuke za sudije za maloljetnike i državne tužioce za maloljetnike, na kojima je obučeno ukupno 59 predstavnika crnogorskog pravosuđa. Jedna od dvije održane obuke sprovedena je uz partnersku i finansijsku podršku UNICEF-a, te u ovom trenutku nemamo tačan iznos finansijskih sredstava utrošenih u svrhu organizovanja obuke. U tekućoj godini, shodno Programu kontinuirane obuke za 2026. godinu, planirana je najmanje jedna četvorodnevna obuka,			cilju sprovođenja pomenute obuke bio je u iznosu od 1.050,00 €. Druga obuka organizovana je i finansirana iz sredstava budžeta Centra, te je utrošeno ukupno 13.661,65 €.		
--	--	---	----------------	---	--	--	---	--	--

					zakazana za jun mjesec.					
2.2.15 Jačanje kapaciteta profesionalaca iz obrazovnog sistema za primjenu Smjernica za postupanje u slučajevima nasilja u školama.	Pripremljeni programi obuke za profesionalce iz obrazovnog sistema za primjenu Smjernica. Profesionalci stekli znanja na obukama (minimum 3). Obučeno minimum 100 profesionalaca. Postignute vrijednosti:	MPNI	IV kvarta I 2025.	II kvartal 2026.	MPNI - Održani sastanci sa direktorima i predstavnicima stručnih službi svih obrazovno-vaspitnih ustanova.		40.000,0 0eura		Budžetska i donatorska sredstva	
2.2.16 Jačanje kapaciteta jedinice MUP-a – Tim za odgovor na sajber nasilje u Crnoj Gori, kada je u pitanju onlajn nasilje nad djecom.	Pripremljen program obuke. Minimum polovina članova tima pohađala program obuke. Postignute vrijednosti:	MUP	IV kvarta I 2025.	II kvartal 2026.	Prema podacima Direkcije za obuke i stručno usavršavanje službenici UP su tokom izvještajnog perioda pohađali: -Specijalizovani istraživači u borbi protiv sajber kriminala, u organizaciji Centra za sajber kapacitete Zapadnog		30.000,0 0 eura	Obuke su dominantno organizovane od strane međunarodnih organizacija, pa ne raspola	Budžetska sredstva	

					Balkana (WB3C), 3 službenika; -Sprečavanje i suzbijanje seksualne eksploatacije i zlostavljanje djece, u organizaciji SE, 2 službenice; -Zaštita djece od online eksploatacije i zlostavljanja, u organizaciji SE, 3 službenika/ce; -Online seksualna eksploatacija djece, u organizaciji SE, 1 službenik; - Cybercrime', u organizaciji Centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C), 1 službenik;		žemo informacijama koliko je za potrebe realizacije istih bilo utrošen o sredstva iz donacija			
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

					- " Seksualna eksploatacija djece", u organizaciji SE, 2 službenika/ce: Pored navedenog jedna službenica UP je uzela učešće u radu konferencije na temu Sprečavanje seksuslanog zlostovaljnaja djece putem interneta, u organizaciji SE u Strazburu.					
2.2.17 Jačanje kapaciteta zdravstvenih profesionalaca za primjenu Smjernica za postupanje pružalaca usluga u cilju zaštite djece i adolescenata od nasilja,	Profesionalci stekli znanja na minimum 3 obuke. Obučeno minimum 100 profesionalaca. Postignute vrijednosti:	MZ	IV kvarta I 2025.	II kvartal 2026.	Djelimično realizovana aktivnost. Odrađen je trening za trenere , dok se očekuje nastavak obuka za IV kvartal 2026.godine.		20.000,00 eura 15.000,00e za trening za sve i opet napomi njem da		Budžetska sredstva	

zlostavljanja i zanemarivanja.							je ovo iz Strategije ranog razvoja djeteta)			
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 2.3	Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring i istraživanje									
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja			Finalna vrijednost				
Sistem praćenja nasilja nad djecom zasnovan na sektorskim indikatorima	Nepovezan sistem i nestandardizovani indikatori, oslanjanje na primarno prikupljanje podataka ad hoc istraživanjima					Uspostavljeni funkcionalni međusektorski sistem izvještavanja zasnovan na mjerljivim indikatorima				

Aktivnost koja utiče na realizaciju	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status Realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.3.1. Unapređivanje i standardizacija indikatora u okviru nacionalnog sistema za prikupljanje i analizu podataka o nasilju nad djecom, uključujući i djecu migranata.	Pripremljen i revidiran okvir i metodologija praćenja indikatora za sve vrste nasilja. Postignute vrijednosti:	MUP, MSSD, NVO, MZ, MPNI i MP	III kvartal 2025.	III kvartal 2026.	Kontinuirano praćenje i nadzor djece migranta sa i bez pratnje u prihvatnom centru, u cilju sveobuhvatnog otkrivanja potencijalnih zrtava nasilja, od strane multisektorskog tima (psihologa, socijalnih radnika, medicinskog osoblja, kao i ostalih službenika).		20.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	Preporučuje se ubrzavanje aktivnosti na unapređenju i standardizaciji indikatora u okviru nacionalnog sistema za prikupljanje i analizu podataka o nasilju nad djecom, uključujući i djecu migranata.

2.3.2 Unapređivanje sistema obavezne registracije u e-zdravlju i procedure za postupanje u slučaju nasilja nad djecom.	Kreirani modul za prijavljivanje slučajeva nasilja nad djecom u e-zdravlju. Postignute vrijednosti:	MZ	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Nije realizovano (obzirom da je e-zdravlje servis za građane ove procedure nijesu kreirane i nijesu pokrenute)		20.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	Preporučuje se kreiranje modula za za prijavljivanje slučajeva nasilja nad djecom u e-zdravlju.
2.3.3 Unapređivanje sistema elektronskog prijavljivanja nasilja nad djecom u obrazovnom sistemu.	Pripremljen napredni obrazac za prikupljanje podataka prema primljenim preporukama	MPNI	III kvartal 2025.	III kvartal 2026.			20.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	
2.3.4 Implementirati istraživanje i analizu sudske prakse u slučajevima nasilja nad djecom.	Istraživanje sudske prakse implementirano. Rezultati objavljeni javnosti. Postignute vrijednosti:	Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo	IV kvartal 2025.	II kvartal 2026.			20.000,00 eura		Budžetska i donatorska sredstva	Preporučuje se Vrhovnom sudu i Vrhovnom državnom tužilo. da se preporuke analize sudske prakse u slučajevima nasilja

											nad djecom implementi raju.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------------

V OSVRT NA PLANIRANA I UTROŠENA SREDSTVA

U pogledu nivoa planiranih i utrošenih sredstava, važno je ukazati da je strateški dokument financiran iz sredstava obezbijeđenih iz državnog budžeta, kao i sredstava dobijenih kroz donatorsku podršku.

Sredstva planirana za realizaciju aktivnosti iz ovog Akcionog plana su utrošena u manjoj mjeri iz razloga što neke aktivnosti nisu realizovane zato što se kasnilo sa usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, ili su djelimično realizovane, jer je njihova realizacija planirana u kontinuitetu za IV kvartal 2026. godine. Za neke aktivnosti su obezbijeđena donatorska sredstva umjesto planiranih budžetskih sredstava. Za pojedine aktivnosti utrošena su veća sredstva od planiranih iz razloga što je izrađeno više analiza/istraživanja od planiranih. Takođe napominjemo da nije bilo moguće izvojiti konkretna budžetska sredstva jer je završetak većine aktivnosti planiran za 2026. godine.

	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Procenat izvršenja
Operativni cilj 1.1	80.000,00 eura		
Operativni cilj 1.2	1.295.000,00 eura	429.770,00 eura	33,19 %
Operativni cilj 2.1	65.000,00 eura		
Operativni cilj 2.2	1.912.000,00 eura	14.711,00 eura	0,76 %
Operativni cilj 2.3	80.000,00 eura		

VI PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA

U ovom dijelu godišnjeg izvještaja pružene su generalne preporuke koje su raspoređene po ključnim oblastima zastupljenim u strateškom dokumentu.

Operativni cilj 1 :Podizanje svijesti i promjena društvenih normi koje odobravaju i podstiču nasilje nad djecom, naročito ranjivim grupama djece

- ✓ Pokrenuti kontinuirane nacionalne kampanje za prevenciju nasilja nad djecom, sa fokusom na neprihvatljivost fizičkog kažnjavanja, prevenciju vršnjačkog i digitalnog nasilja, prepoznavanje seksualnog nasilja i podršku djeci iz ranjivih grupa (djeca sa invaliditetom, djeca iz romske i egipćanske zajednice i djeca u institucionalnoj zaštiti).
- ✓ Uvesti strukturisane programe prevencije nasilja u školama, koji obuhvataju razvoj socijalnih i emocionalnih vještina kod djece, edukaciju nastavnika i aktivnosti usmjerene na promociju nenasilne komunikacije.
- ✓ Ojačati partnerstvo sa medijima kroz razvoj smjernica za odgovorno izvještavanje o nasilju nad djecom i realizaciju medijskih sadržaja koji promovišu prava djece i nenasilne modele ponašanja.
- ✓ Unaprijediti lokalne preventivne programe, kroz aktivniju ulogu lokalnih samouprava i saradnju sa školama, centrima za socijalni rad, zdravstvenim ustanovama i organizacijama civilnog društva.
- ✓ Obezbijediti veće učešće djece i mladih u kreiranju i sprovođenju aktivnosti prevencije nasilja, posebno kroz školske parlamente i omladinske inicijative.
- ✓ Sprovoditi periodična istraživanja o stavovima javnosti prema nasilju nad djecom radi praćenja promjena društvenih normi i planiranja budućih kampanja.

Operativni cilj 1.2 Stvaranje bezbjednog okruženja kod kuće, u predškolskom i školskom obrazovanju, društvu i onlajn okruženju i jačanje otpornosti djece

- ✓ Obezbijediti sistemsku i kontinuiranu implementaciju programa pozitivnog roditeljstva na nacionalnom i lokalnom nivou, sa posebnim fokusom na prevenciju fizičkog i psihološkog kažnjavanja djece.
- ✓ Institucionalizovati programe razvoja socijalnih i emocionalnih vještina djece u predškolskim ustanovama i školama, kao dio redovnih obrazovnih aktivnosti.
- ✓ Ojačati školske sisteme prevencije i ranog reagovanja na nasilje, uključujući jačanje kapaciteta školskih timova za zaštitu od nasilja i unapređenje mehanizama za prijavljivanje.
- ✓ Razviti i sistemski sprovoditi programe digitalne bezbjednosti djece, koji obuhvataju edukaciju o sajber nasilju, zaštiti privatnosti i odgovornom korišćenju interneta.
- ✓ Unaprijediti programe osnaživanja djece kroz aktivnosti koje podstiču razvoj samopouzdanja, kritičkog razmišljanja, prepoznavanje rizika i traženje pomoći.
- ✓ Razviti ciljne preventivne programe za djecu iz ranjivih grupa, posebno djecu sa invaliditetom, djecu iz romske i egipćanske zajednice, djecu u institucionalnoj zaštiti i djecu koja žive u uslovima socijalne isključenosti.
- ✓ Ojačati saradnju između porodice, obrazovnih ustanova i lokalne zajednice u cilju rane identifikacije rizika i prevencije nasilja nad djecom.
- ✓ Obezbijediti kontinuirane edukativne programe za roditelje, nastavnike i stručnjake o prevenciji nasilja i stvaranju bezbjednog i podsticajnog okruženja za djecu.
- ✓ Razviti mehanizme za sistematsko praćenje bezbjednosti djece u školskom i digitalnom okruženju, uključujući prikupljanje relevantnih podataka i analizu rizika.

Operativni cilj 2.1: Unapređivanje normativnih okvira za bavljenje pitanjima nasilja i zaštite djece, u skladu s međunarodnim standardima

- ✓ Potrebno je nastaviti usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim standardima u oblasti prevencije i zaštite djece od nasilja, uključujući dalje unapređenje zakonskih rješenja u skladu sa relevantnim međunarodnim konvencijama i preporukama.
- ✓ Potrebno je izvršiti sveobuhvatnu analizu postojećeg normativnog okvira, kako bi se identifikovale pravne praznine i obezbijedile izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata koji se odnose na prevenciju i zaštitu djece od nasilja.
- ✓ Potrebno je dodatno urediti i unaprijediti međusektorsku saradnju institucija kroz jasnije propisivanje nadležnosti i procedura postupanja u slučajevima nasilja nad djecom.
- ✓ Potrebno je unaprijediti normativni okvir koji se odnosi na zaštitu djece u digitalnom okruženju, posebno u dijelu prevencije i sankcionisanja onlajn nasilja, zloupotrebe djece i drugih oblika digitalnog rizika.
- ✓ Potrebno je dodatno unaprijediti zakonska rješenja koja se odnose na zaštitu djece iz ranjivih grupa, uključujući djecu sa invaliditetom, djecu bez roditeljskog staranja, djecu u institucionalnoj zaštiti i djecu izloženu višestrukim rizicima.
- ✓ Potrebno je ojačati mehanizme inspeksijskog i stručnog nadzora nad primjenom propisa u oblasti zaštite djece od nasilja, kako bi se obezbijedila dosljedna primjena zakona i standarda u praksi.

- ✓ Potrebno je unaprijediti sistem praćenja i izvještavanja o primjeni zakona i politika, uključujući unapređenje sistema prikupljanja i analize podataka o nasilju nad djecom.
- ✓ Potrebno je jačati institucionalne i kadrovske kapacitete organa nadležnih za kreiranje i praćenje politika u oblasti zaštite djece, uključujući zapošljavanje dodatnog stručnog kadra za normativne poslove, koordinaciju politika i sprovođenje stručnog nadzora

Operativni cilj 2.2: Unapređivanje kapaciteta stručnjaka i institucija za prevenciju, mehanizama za prijavljivanje i usluge podrške za odgovor na nasilje u svim sektorima

- ✓ Potrebno je unaprijediti kontinuirane i standardizovane obuke za stručnjake u svim sektorima koji dolaze u kontakt sa djecom, sa posebnim fokusom na rodnu senzitivnost, prepoznavanje svih oblika nasilja i rad sa ranjivim grupama djece.
- ✓ Potrebno je razviti i sistemski uvesti jednostavne, povjerljive i pristupačne kanale prijavljivanja nasilja, kako za djecu, tako i za roditelje i stručnjake, uključujući digitalne alate i mobilne aplikacije prilagođene djeci.
- ✓ Potrebno je unaprijediti i proširiti usluge podrške za žrtve nasilja, uključujući psihosocijalnu podršku, savjetovališta, krizne centre i mobilne timove, sa prilagođenim uslugama za djecu iz ranjivih grupa.
- ✓ Potrebno je jačati međusektorsku koordinaciju i standardizovane protokole postupanja, kako bi sve institucije dosljedno reagovala na nasilje i obezbijedile integrisanu zaštitu žrtava u svim sektorima.
- ✓ Potrebno je razvijati mehanizme sistematskog praćenja i izvještavanja, uključujući prikupljanje i analizu podataka o prijavama, intervencijama i rezultatima usluga podrške, radi stalnog unapređenja kapaciteta institucija.
- ✓ Potrebno je razvijati specijalizovane programe za stručnjake koji rade sa ranjivim grupama djece, kako bi intervencije bile rodno senzitivne, efikasne i prilagođene specifičnim potrebama djece.
- ✓ Potrebno je podsticati javne kampanje i edukaciju za podizanje svijesti o mehanizmima prijavljivanja i uslugama podrške, kako bi djeca i porodice znali kuda se obratiti i imali povjerenje u institucije.
- ✓ Potrebno je jačati kadrovske i institucionalne kapacitete direkcija, centara i službi koji koordiniraju rad u oblasti prevencije nasilja, uključujući nova radna mjesta za stručnjake i koordinacione timove na nacionalnom i lokalnom nivou.

Operativni cilj 2.3: Uspostavljanje sistema za prikupljanje podataka, monitoring, evaluaciju i istraživanje.

- ✓ Potrebno je razviti i institucionalizovati sistem za redovno prikupljanje podataka o nasilju nad djecom, uključujući statističke podatke po vrstama nasilja, starosnim grupama, polu, ranjivosti i lokalitetu.

- ✓ Potrebno je unaprijediti mehanizme monitoringa i evaluacije svih preventivnih programa i usluga podrške, kako bi se mjerio efekat intervencija i identifikovale potrebe za dodatnim unapređenjima.
- ✓ Potrebno je sistematski razvijati i sprovoditi istraživanja o uzrocima, obimu i efektima nasilja nad djecom, uključujući i interseksijske aspekte i specifične rizične grupe djece.
- ✓ Potrebno je obezbijediti jasnu metodologiju i standarde za prikupljanje, obradu i analizu podataka, kako bi informacije bile pouzdane, komparativne i relevantne za donošenje politika.
- ✓ Potrebno je unaprijediti međusektorsku razmenu podataka i koordinaciju, između institucija koje prikupljaju podatke, radi obezbjeđenja integrisanog i holističkog sistema praćenja.
- ✓ Potrebno je obezbijediti kapacitete i obuke za stručnjake koji rade sa podacima, kako bi se osigurala kompetentnost u analizi podataka, izvještavanju i donošenju preporuka zasnovanih na dokazima.
- ✓ Potrebno je osnažiti javne i političke mehanizme korišćenja podataka, tako da prikupljeni podaci direktno utiču na planiranje politika, zakonodavnih promjena i unapređenje usluga podrške za djecu.